

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Životní podmínky – vývoj ukazatelů v ČR a EU (EU-SILC)

Living conditions - development of indicators in the CR and the EU
(EU-SILC)

Šárka Majerechová

Cheb 2012

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Šárka MAJERECHOVÁ
Osobní číslo: K09B0111P
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika a management
Název tématu: Životní podmínky - vývoj ukazatelů v ČR a EU (EU-SILC)
Zadávající katedra: Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Definujte cíle a hypotézy práce.
2. Popište statistické šetření "Statistics on Income and Living Conditions".
3. Analyzujte vývoj jednotlivých ukazatelů.
4. Porovnejte situaci v ČR a EU.
5. Formulujte závěr.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 60 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- HINDLS, R. *Statistika pro ekonomy*. Praha : Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-86946-43-6
- MACEK, J., FISHER, J., POTŮČKOVÁ, Č., ŠEDIVÁ, B. *Ekonomická a sociální statistika*. Plzeň : ZČU, 2008. ISBN 978-80-7043-642-4
- Český statistický úřad [online]. Dostupné na <http://www.czso.cz/>
- Evropský statistický úřad [online]. Dostupné na <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Kateřina Pitrová

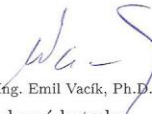
Katedra ekonomie a kvantitativních metod

Datum zadání bakalářské práce: 30. listopadu 2011

Termín odevzdání bakalářské práce: 4. května 2012

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Doc. Ing. Emil Vacík, Ph.D.
vedoucí katedry

V Chebu dne 30. listopadu 2011

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Životní podmínky – vývoj ukazatelů v ČR a EU (EU-SILC)“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Chebu, dne ...

.....
podpis autora

Poděkování

Velice děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Kateřině Pitrové za řadu cenných rad a připomínek. Ráda bych poděkovala za její čas, který mi při zpracování bakalářské práce věnovala.

Obsah

Úvod.....	9
1 Použitá metodika a cíle	11
1.1 Cíle	11
1.2 Hypotézy	11
1.3 Použitá metodika.....	11
2 Literární přehled	13
2.1 Prvky statistického zkoumání	13
2.2 Statistické zjišťování a jeho druhy	14
2.3 Výběrové šetření příjmů a životních podmínek domácností.....	16
2.3.1 Jednotky zjišťování	17
2.3.2 Obsah zjišťování	17
2.3.3 Dotazník statistického šetření	18
2.3.4 Ochrana individuálních dat.....	19
2.3.5 Ukazatele	20
2.4 Statistika příjmů obyvatelstva	20
2.4.1 Statistické zjišťování příjmů	21
2.4.2 Příjmy a životní úroveň.....	21
2.4.3 Životní minimum	22
2.4.4 Diferenciace příjmů	23
2.5 Statistika rodinných účtů.....	24
2.5.1 Výběr zpravodajských domácností	25
2.5.2 Zjišťování údajů.....	28
2.5.3 Výsledky zpracování.....	29
3 Životní úroveň – míra rizika chudoby	30

3.1	Míra stálého rizika chudoby.....	30
3.2	Míra rizika chudoby osob ve věkové kategorii 65 a více.....	31
3.3	Míra rizika chudoby po sociálních dávkách.....	32
3.4	Míra rizika chudoby - členění podle nejvyššího stupně dosaženého vzdělání.	33
3.5	Nerovnost v rozdělení příjmů.....	37
4	Příjmy a životní podmínky domácností	39
4.1	Statistické šetření ve státech EU	39
4.1.1	Nedostatek osobního automobilu.....	39
4.1.2	Podíl na celkové populaci žijící v bytě s prosakující střechou, vlhkými stěnami, podlahami či základy, nebo hnilobou v okenních rámech	40
4.1.3	Podíl obyvatel žijících v domácnostech a mající problémy s hlukem	41
4.1.4	Podíl domácností na celkovém počtu obyvatel, které nemá ani vanu, ani sprchu ve svém bytě.....	42
4.1.5	Podíl mladých lidí ve věku 18-34 let žijících se svými rodiči.....	43
4.1.6	Rozdělení domácností podle velikosti domácnosti.....	44
4.2	Statistické šetření v České republice.....	45
4.2.1	Domácnosti podle postavení osoby v čele v České republice	45
4.2.2	Domácnosti podle výše čistého peněžního příjmu ve vztahu k životnímu minimu v České republice	48
5	Analýza vybraných ukazatelů.....	50
5.1	Míra stálého rizika chudoby vzhledem k HDP v roce 2008	50
5.2	Nerovnost v rozdělení příjmů vzhledem k HDP v roce 2008	51
5.3	Míra rizika chudoby po sociálních dávkách ve vztahu k HDP v roce 2009	53
5.4	Míra stálého rizika chudoby ve vztahu k míře nezaměstnanosti v roce 2009..	55
	Závěr	58
	Seznam tabulek	60
	Seznam obrázků.....	62

Seznam použitých zkratek	63
Zdroje.....	64
Seznam příloh	67

Úvod

Práce je zaměřena na životní podmínky domácností. Nejedná se jen o zjišťování podmínek v České republice, kde se zjišťuje složení domácností a počet členů v domácnosti, ale bude zde zkoumáno porovnání životních podmínek České republiky a některých států Evropské unie.

Životní podmínky ukazují, jaké jsou údaje o způsobu, kvalitě a finanční náročnosti bydlení, vybavení domácností, dále o pracovních, hmotných a zdravotních podmínkách dospělých osob, které žijí v domácnosti.

Životní podmínky jsou velmi důležitým zdrojem, který poskytuje data o vybraných domácnostech. Tyto životní podmínky se zjišťují pomocí statistického šetření, které sbírá informace od domácností, která byla řádně vybrána.

Statistickým šetřením se zjišťují data, která se poté zpracovávají a nakonec se musí statisticky vyhodnotit. Jednotlivé ukazatele se porovnávají v čase a zjišťuje se jejich vývoj v České republice a Evropské unii.

Statistické šetření je dvojího druhu. Šetření, která může provádět pouze stát a jeho statistické orgány, jako je například sčítání lidu. Druhé šetření je šetření, ve kterém se vybírají jen některé jednotky ze souboru.

V své práci se nejdříve zaměřím na literární přehled, který se k danému tématu vztahuje. V praktické části se nejdříve budou porovnávat státy Evropské unie mezi sebou a hlavně porovnání států s Českou republikou v rámci míry rizika chudoby, v druhé části se budou zkoumat jednotlivé ukazatele zjišťované v České republice, ukazatele, které porovnávají státy Evropské unie mezi sebou a poměr ukazatelů ve vztahu k HDP.

Téma bakalářské práce jsem si vybrala proto, že dané téma je obsahově velice zajímavé a přináší mnoho nových a neznámých informací. Toto téma je též velmi aktuální, protože jsou v něm zahrnuta data, která se týkají českých domácností a obyvatel. Nedílnou součástí je také statistické šetření, které probíhalo v minulém roce.

Cílem práce je popsat statistické šetření, které probíhá v České republice a ostatních státech Evropské unie u vybraných domácností. Sleduje se zde, jak se vyvíjí dané

ukazatele ve státech Evropské unie a porovnání těchto států s vývojem v České republice. Je zde zkoumáno, jaké jsou příjmy a životní podmínky v České republice u vybraných domácností, kde se zaměřuji především na demografické charakteristiky a složení domácností. V neposlední řadě je zjišťován vývoj ukazatelů ve vztahu k HDP a k míře nezaměstnanosti ve vybraných státech Evropské unie, kde se zjišťuje jejich vzájemná závislost.

1 Použitá metodika a cíle

1.1 Cíle

1. Popsat statistické šetření „Statistic on Income and Living Conditions“.
2. Analyzovat vývoj jednotlivých ukazatelů.
3. Porovnat situaci v České republice a Evropské unii.

1.2 Hypotézy

Z výše uvedených cílů vyplývají následující hypotézy.

1. V České republice je velmi nízká míra rizika chudoby.
2. Podíl domácností, které nemají sprchu ani vanu ve svém bytě, je nejvyšší v Rumunsku.
3. Nejvíce osob v ČR má příjem mezi 15 001 – 20 000 Kč.

1.3 Použitá metodika

Metodický postup je složen z pěti kroků, které spolu vzájemně souvisejí a také na sebe navazují.

První krok je studium odborné literatury. Na základě studia odborné literatury se mohou získat sekundární data z již publikovaných zdrojů. Jedná se o studium knih, internetových stránek a časopisů.

Druhým krokem je sbírání primárních dat. Jedná se o internetová šetření Českého statistického úřadu, konzultace s pracovníci Českého statistického úřadu. Konzultace je domluvena především prostřednictvím emailu.

Třetí krok obsahuje analýzu vývoje jednotlivých ukazatelů na základě studia internetových stránek Českého statistického úřadu. Vývoj těchto ukazatelů se týká všech států Evropské unie.

Ve čtvrtém kroku se bude porovnávat situace v České republice a Evropské unii. Tento krok bude realizován pomocí studia internetových zdrojů Českého statistického úřadu.

Pátým krokem je prozkoumání situace v České republice. Údaje se budou zjišťovat z Českého statistického úřadu.

2 Literární přehled

2.1 Prvky statistického zkoumání

Statistickou práci je možné rozdělit do tří etap. Jedná se o etapu statistického zjišťování, statistického zpracování zjištěných dat a etapu statistického vyhodnocování. Pomocí statistického šetření se získávají statistická data, což jsou číselné nebo slovní obměny sledovaných statistických znaků. Nejdříve je nutné sledovat, kdo bude zjišťování dat provádět, kdy a jakým způsobem. Je tedy nutné stanovit zpravodajskou jednotku, která poskytne potřebné informace o statistické jednotce. Zpravodajská jednotka může být totožná s jednotkou statistickou, ale nemusí. (Hindls, 2007)

Zjišťovaná data mohou být dvojího druhu. Buď jsou zjišťována za určitý časový interval, nebo k určitému okamžiku. Pro zjišťování údajů prvního druhu musí být stanovena rozhodná doba, pro údaje druhého typu pak rozhodný okamžik. Poté se musí stanovit doba šetření, tj. lhůta, po kterou musí být zjišťování provedeno, rozsah zjišťování, tj. zda bude provedeno zjišťování vyčerpávající nebo výběrové. (Hindls, 2007)

Statistické údaje je možné zjišťovat několika způsoby. Nejpoužívanější jsou přímé dotazování a dotaz. Při přímém dotazování se pozorují statistické jednotky a zjišťované hodnoty znaku se získají sčítáním, měřením, vážením atd. Při dotazovacím způsobu se může použít metoda expediční, kdy existují sčítací komisaři nebo tazatelé, nebo korespondenční, kdy zpravodajská jednotka požadované údaje na předem stavených formulářích sama sdělí. Stále více se v dnešní době používá telefonické dotazování, zejména v marketingových výzkumech. Dalším možným způsobem zjišťování údajů je odhad, a to subjektivní, který je založen na subjektivních znalostech statistické jednotky, kdy se jedná o vyhodnocení určitých kvantitativně vyjádřitelných a měřitelných skutečností. (Hindls, 2007)

Dalším způsobem statistického zjišťování je forma výkaznictví. Výkaz je předem navržený a schválený formulář, který se v pravidelných lhůtách předkládá statistickým orgánům. Výkazy mohou být státní, rezortní nebo podnikové a jsou základním zdrojem informací o stavu národního hospodářství na různých úrovních. (Hindls, 2007)

Kromě výkaznictví jsou údaje zjišťovány ve statistice zvláštním statistickým zjišťováním. Toto zjišťování je použito v případech, kdy některé zjišťované jevy nejsou evidovány nebo kdy je nutné občas zjistit stav přímým měřením, sečítáním nebo zhodnocením. Součástí jsou zejména soupisy, znalecké odhady, ankety atd. (Hindls, 2007)

Nejběžnějším druhem zvláštních statistických zjišťování jsou soupisy (cenzy). Sepisuje se stav, který byl zjištěn na místě samém. Znalecký odhad spočívá v subjektivním ohodnocení určitého jevu osobami, které mají pověření od statistického úřadu. (Hindls, 2007)

2.2 Statistické zjišťování a jeho druhy

Většina statistických souborů, s nimiž se lidé setkávají v hospodářské praxi, jsou příznačná svou rozsáhlostí (z hlediska počtu statistických jednotek). Když se musí provést určité šetření a pak analyzovat z něho získaná data, musí se nejdříve rozhodnout, zda toto šetření budeme realizovat jako vyčerpávající nebo jen jako výběrové. (Hindls, 2007)

Při vyčerpávajícím šetření jsou prošetřovány veškeré jednotky statistického souboru. Většinou se jedná o záležitost mimořádně nákladnou, a to nejen z finančního hlediska, ale i z hlediska organizace šetření, počtu pracovníků zabývajících se touto prací a také z hlediska doby zpracování výsledků, která může trvat i mnoho měsíců. Tento způsob šetření může obvykle provádět pouze stát a jeho statistické orgány, jedná se např. o sčítání lidu ve zhruba desetiletých intervalech. Jestliže už zjišťování proběhlo, patří k jeho nesporným přednostem přesnost zjištěných charakteristik i detailnost informací o každé jednotce základního souboru. (Hindls, 2007)

Při výběrovém (nevyčerpávajícím) šetření se vybírají jen některé jednotky základního souboru a z charakteristik v nich pořizovaných více či méně přesně usuzovat na vlastnosti celého základního souboru. (Hindls, 2007)

Během konstrukce výběrového souboru se nepostupuje libovolně, ale je snaha o to, aby výběrový soubor měl stejné vlastnosti jako základní soubor, z něhož pochází, tedy chceme, aby byl věrnou zmenšeninou základního souboru, který se reprezentuje. Mezi

základní výběrové techniky, pomocí nichž lze výběrový soubor poříditi patří anketa, metoda základního masivu, záměrný výběr a náhodný výběr. (Hindls, 2007)

Anketa oslovuje jen určitou vybranou část statistických jednotek (nejčastěji osob, ale i podniků, institucí apod.). Dotazník je často součástí sdělovacích prostředků (anketa televizních diváků, čtenářů určitého časopisu atd.) nebo je poslán i adresně, jeho návratnost je ovšem malá (odhaduje se třetina). (Hindls, 2007)

Metodu základního masivu je možné použít tam, kde se základní soubor skládá z několika velkých jednotek a z většího počtu jednotek malých. Snižuje se tím pracnost celého šetření a zkracuje jeho dobu, ale zobecnění získaných poznatků má malou platnost, protože nevystihuje specifika právě těch malých jednotek. (Hindls, 2007)

Záměrný výběr je použit v případě, že znalec nebo skupina odborníků na analyzovanou problematiku dle svého nejlepšího uvážení vybere ty jednotky, o kterých se domnívá, že nejlépe umožní provést zkoumání. To vyvolává pochybnosti o možnosti zobecnění, proto se záměrný výběr prováděn jako výběr typický nebo jako výběr kvótní (usiluje o strukturální shodu výběrového souboru se základním souborem dle některého pomocného znaku). Je možné se s takovými situacemi setkat při průzkumech trhu, výzkumech veřejného mínění atd. (Hindls, 2007)

Nejdůležitější forma šetření je pravděpodobnostní výběr. Základním typem pravděpodobnostního výběru je prostý náhodný výběr, při kterém mají všechny jednotky základního souboru stejnou pravděpodobnost, že budou vybrány, ale i všechny myslitelné n -členné kombinace jednotek se mohou stát výběrovým souborem. Při pořizování výběrového souboru se dá postupovat různými způsoby, nejznámější je losování. Pokud se soubor příliš rozsáhlý, je losování obtížné, proto se používá tzv. tabulky náhodných čísel. (Hindls, 2007)

Jestliže jednotky základního souboru jsou vzhledem ke zkoumanému znaku seřazeny náhodně, je možné uplatnit jednoduchou techniku výběru, tzv. systematický (mechanický) výběr. (Hindls, 2007)

2.3 Výběrové šetření příjmů a životních podmínek domácností

Český statistický úřad pravidelně sestavuje od roku 2005 výběrové šetření Životní podmínky, které je národní modifikací celoevropského šetření European Union – Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC). Pro Českou republiku se stalo jeho provádění závazné po vstupu do Evropské unie v roce 2004. (Český statistický úřad, 2012)

Pomocí statistického zjišťování jsou k dispozici dlouhodobě srovnatelná data o ekonomické a sociální situaci domácností v celé Evropské unii. Prostřednictvím jednotné metodiky šetření se porovnávají mezi sebou výsledky jednotlivých zemí, ve kterých šetření probíhá, tj. ve všech 27 členských státech EU a také Islandu, Norsku a Švýcarsku. (Český statistický úřad, 2012)

Cílem šetření je získávat reprezentativní údaje o úrovni a rozdělení příjmů v jednotlivých typech domácností, informace o způsobu, kvalitě a finanční náročnosti bydlení, o vybavení domácností předměty dlouhodobého užívání a o pracovních, hmotných a zdravotních podmínkách dospělých osob žijících v domácnostech. Údaje zjištěné při šetření jsou využívána zejména v souvislosti se zkoumáním míry ohrožení chudobou a úrovní peněžní chudoby. (Český statistický úřad, 2012)

Například prostřednictvím dotazníku za domácnost se zjišťuje kvalita bydlení, která může být ovlivněna výskytem problémů spojených s bytem a jeho bezprostředním okolím. Příkladem problémů je vlhkost, tzn. zatékání střechou, vlhké zdi, podlahy, základy, nebo shnilá okna, rámy, podlahy. (Český statistický úřad, 2012)

Údaje zjištěné v šetření Životní podmínky jsou využívány při zkoumání úrovně peněžní a materiální chudoby či intenzity ekonomické aktivity. Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení je součástí Evropského sociálního programu, který byl přijat na zasedání Evropské rady v Nice v roce 2000. Oficiálním evropským rokem boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení se stal rok 2010. (Český statistický úřad, 2012)

Chudoba a sociální vyloučení jsou vnímány jako stav, kdy se jedinec nebo skupina lidí plně nepodílí na ekonomickém a sociálním životě společnosti nebo kdy jim jejich

příjem a přístup k ostatním zdrojům neumožňuje dosáhnout takového životního standardu, jenž je považován ve společnosti za přijatelný. (Český statistický úřad, 2012)

2.3.1 Jednotky zjišťování

Pro zjišťování Životní podmínky je výběrovou jednotkou byt. Volba probíhá náhodným dvoustupňovým výběrem, kdy jsou nejprve vybrány sčítací obvody a následně v každém z nich deset bytů jednoznačně identifikovaných přesnou adresou a číslem (popř. pořadím) bytu v domě. (Český statistický úřad, 2012)

Jednotkami zjišťování jsou tzv. hospodařící domácnosti tvořené osobami, které společně uhradí náklady na své potřeby ve vybraném bytě, kde bydlí. Důležité je tedy to, zda se daná osoba převážně zdržuje v šetřeném bytě, nemusí však mít na této adrese své trvalé bydliště. (Český statistický úřad, 2012)

V šetření je použito tzv. rotačního panelu – vybrané domácnosti jsou opakovaně navštěvovány v ročním intervalu po dobu čtyř let, přičemž každoročně se jich zhruba jedna čtvrtina obmění. Prostřednictvím dlouhodobějšího sledování vybraných domácností je umožněno pozorovat změny a vývoj sociální a ekonomické situace. Osoby, s nimiž provede tazatel rozhovor při první návštěvě bytu, tvoří tzv. panelovou složku šetření. Pokud se některá z těchto osob v průběhu zjišťování přestěhuje do jiné soukromé domácnosti v České republice, probíhá šetření na nové adrese. (Český statistický úřad, 2012)

2.3.2 Obsah zjišťování

Zjišťování údajů probíhá formou osobního rozhovoru respondenta s tazatelem, který zjištěné údaje zaznamenává do připravených dotazníků, které mají jednak papírovou podobu a od roku 2008 také elektronickou podobu. (Český statistický úřad, 2012)

Šetření se skládá ze tří tematicky stálých částí – dotazník za byt, za domácnost a za osoby starší 16 let; a každoročně se měnícího modulu, který rozšiřuje některou

z oblastí, na které je šetření EU-SILC zaměřeno – materiální nebo sociální vyloučení, peněžní chudoba, bydlení či finanční situace. (Český statistický úřad, 2012)

V dotazníku za byt jsou zjišťovány demografické údaje o všech osobách obvykle bydlících v daném bytě a informace o jejich vzájemných vztazích a o společném hospodaření. V dotazníku za domácnost se zapisují zejména údaje týkající se bydlení, vybavenosti domácnosti, její finanční situace, spotřeby z vlastního hospodářství a pobíraných sociálních dávek. Poslední součástí šetření jsou dotazníky za osoby, které jsou vyplňovány s jednotlivými osobami v domácnosti staršími 16 let. Zjišťují se převážně jejich příjmy za předchozí kalendářní rok a údaje o jejich ekonomické aktivitě a zdraví. (Český statistický úřad, 2012)

V roce 2005 byl tématem modulových otázek mezigenerační přenos chudoby – informace o situaci v rodině a o rodičích v období, kdy bylo respondentovi 12 - 14 let. Modul z roku 2006 se týkal sociální participace jednotlivců – účast na kulturních a společenských akcích, četnost kontaktů s příbuznými a známými. Tématem modulu z roku 2007 bylo rozšiřovat otázky související s bydlením, tzn. stav rozvodů vody a elektřiny, dostupnost některých zařízení a služeb. V roce 2008 se modul zaměřil na problém zadluženosti domácností – vlastnictví běžného účtu, zda domácnost splácí půjčky/úvěry, zda domácnost očekává změnu v jejich finanční situaci. Tématem roku 2009 byla zvolena materiální deprivace domácností – problémy s bydlením, dostupnost služeb, materiální a sociální podmínky dětí. V roce 2010 se stalo tématem sdílení příjmů a financí v domácnosti a rozhodování o nakládání s nimi. (Český statistický úřad, 2012)

2.3.3 Dotazník statistického šetření

V příloze č. 1 je uveden dotazník o životních podmínkách domácností v rámci statistického šetření ve státech Evropské unie za rok 2011. Dotazník je rozdělen na čtyři části, první se týká dotazníku za byt, druhý je dotazník za hospodařící domácnost, třetí část se týká dotazníku za osobu a čtvrtou částí je modul 2011, který vyplňují jen osoby narozené v letech 1951 – 1985. V dotazníku za byt se uvádí údaje o vyšetření bytu, změny, které v domácnosti proběhly, jaký je druh domácnosti, jaké osoby se účastní šetření a jejich identifikace, jaké je nejvyšší dosažené vzdělání zjišťovaných osob.

V druhé části, kterou tvoří dotazník za hospodařící domácnost, je uvedeno, kolik obytných místností je v bytě, jaká je velikost bytu v m², zda je v bytě příslušenství, jestli se vyskytly v bytě nějaké problémy (zatékání střechou), zda má domácnost hypotéku či úvěr, jaké je v bytě nájemné, jaká je tržní cena bytu, jaké jsou náklady na provoz bytu, jaké je vybavení bytu (zda má domácnost telefon, osobní automobil atd.). Dále se zkoumá finanční situace domácnosti, jaká je spotřeba domácnosti z vlastního hospodářství či podniku, tedy jaké množství zeleniny, ovoce, masa rodina spotřebuje z vlastního hospodářství, zda rodina pobírá nějaké dávky státní sociální podpory a sociální péče, jestli rodina platí daň z nemovitosti. V poslední řadě se uvádí, jakým způsobem je zajištěna péče o dítě do 12 let jeho věku.

V dotazníku za osobu se uvádí pracovní aktivita osoby za uplynulý rok, zda je osoba nepracující, nezaměstnaná, jaké bylo poslední hlavní ukončené zaměstnání osoby, jaké má osoba současné hlavní zaměstnání, proč osoba změnila či ukončila své zaměstnání. Dále se dotazník zaměřuje na příjmy z minulého roku, tedy za rok 2010. Zkoumá se, jaké byly příjmy ze závislé činnosti, zda osoba získala nějaké požitky od zaměstnavatele, jaké jsou příjmy z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti a jaké měla osoba jiné příjmy (např. příjmy z prodeje, příjmy z životního pojištění). Dále se zjišťuje, jaké měla osoba sociální příjmy (rodičovský příspěvek, dávky nemocenského pojištění atd.), zda měla osoba v uplynulém roce nějaké zdanitelné příjmy, jestli má osoba penzijní připojištění a jaký je zdravotní stav zkoumané osoby a také biografické informace.

V poslední části, která se nazývá Modul 2011, se Eurostat zaměřuje na osoby, které se narodily v letech 1951 – 1985. U těchto osob se zjišťuje, jaké bylo složení domácnosti, když bylo tazateli 14 let, kolik žilo v domácnosti členů. Dále se zjišťují informace o otci a matce tazatele, jejich zaměstnání a vzdělání. V poslední části se zkoumá finanční situace domácnosti, když bylo tazateli 14 let.

2.3.4 Ochrana individuálních dat

V každé fázi zpracování je zaručena přísná anonymita zjištěných údajů. Práce s údaji neumožňuje zpětnou identifikaci osob či domácností. Získaná data jsou chráněna podle přísných požadavků zákona o státní statistické službě č. 89/1995 Sb. a podle zákona

č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů. Všichni pracovníci ČSÚ zapojení do zjišťování a procesu zpracování dat jsou vázáni mlčenlivostí o všech šetřených skutečnostech. (Český statistický úřad, 2012)

2.3.5 Ukazatele

Dané ukazatele, které jsou zkoumány v rámci životní úrovně obyvatel, především v oblasti příjmů a životních podmínek, můžeme rozdělit do dvou skupin. V první skupině se zaměříme na ukazatele životní úrovně lidí v rámci Evropské unie, tedy jaká je životní úroveň obyvatel v jednotlivých státech. Těmito ukazateli jsou: míra stálého rizika chudoby, míra rizika chudoby osob ve věkové kategorii 65 a více, míra rizika chudoby po sociálních dávkách, míra rizika chudoby podle nejvyššího stupně dosaženého vzdělání, nerovnost v rozdělení příjmů.

Ve druhé skupině se objevují ukazatele představující životní podmínky v domácnostech. Mezi tyto ukazatele patří: nedostatek osobního automobilu, podíl na celkové populaci žijící v bytě s prosakující střechou, vlhkými stěnami, podlahami či základy, nebo hniloba v okenních rámech, podíl obyvatel žijících v domácnostech a majících problémy s hlukem, podíl na celkovém počtu obyvatel, které nemá ani vanu, ani sprchu ve svém bytě, podíl mladých lidí ve věku 18 - 34 let žijící se svými rodiči, rozdělení jednočlenných domácností, domácnosti podle postavení osoby v čele, domácnosti podle výše čistého peněžního příjmu ve vztahu k životnímu minimu. Dále se zde vyskytují vybrané ukazatele, které jsou porovnávány s HDP na obyvatele a mírou dlouhodobé nezaměstnanosti. Závislost daných ukazatelů ve vztahu k HDP a mírou nezaměstnanosti se zjišťuje ve vybraných zemích Evropské unie.

2.4 Statistika příjmů obyvatelstva

Rozeznávají se příjmy z práce, z vlastnictví půdy a z kapitálu. (Macek, 2008)

Příjmy nominální se vyjadřují prostou velikostí příjmů v peněžních jednotkách, a příjmy reálné vyjadřují potenciál koupěschopnosti, takže jsou závislé na vývoji cenové hladiny. (Macek, 2008)

Platí tedy, že

$$R(\text{real}) = \frac{R(\text{nom})}{ISC} \quad \text{a} \quad I(\text{Rreal}) = \frac{I(\text{Rnom})}{ISC}$$

kde: R (real) = reálný příjem

R (nom) = nominální příjem

ISC = index spotřebitelských cen

I (Rreal) = index reálných příjmů

I (Rnom) = index nominálních příjmů

(Macek, 2008)

2.4.1 Statistické zjišťování příjmů

Při zjišťování příjmů se uplatňují rozdílné metody. Tyto metody jsou:

- zjišťování pomocí pravidelných statistických výkazů o mzdách v podnicích a organizacích
- výběrová šetření o příjmech (mikrocensy)
- výběrová šetření o příjmech a výdajích domácností (tzv. rodinné účty). (Macek, 2008)

2.4.2 Příjmy a životní úroveň

Životní úroveň je dána souhrnem materiálních a duchovních hodnot uspokojujících potřeby obyvatel vzhledem k svým reálným příjmům. Struktura potřeb plyne ze způsobu života. (Macek, 2008)

Příjmy se člení na hrubé a čisté. Čistý příjem je disponibilní, je určen rozdílem mezi hrubým příjmem a daní z příjmu a srážek na zdravotní a sociální pojištění. (Macek, 2008)

Státní statistika sleduje vývoj příjmů celkem a v členění dle sociálních skupin:

- zaměstnanců
- samostatně výdělečných osob

- důchodců.

Analýza vývoje životní úrovně se opírá o tyto ukazatele:

- průměrný příjem na 1 obyvatele
- průměrný příjem na 1 domácnost
- průměrný příjem na 1 člena domácnosti. (Macek, 2008)

Protože struktura jednotlivých domácností může být odlišná co do počtu a stáří jejich členů, a proto i osob s různou spotřebou, která může být uspokojena s různým příjmem, jsou stanoveny tzv. spotřební jednotky, které se odvozují od složení a velikosti domácnosti. Počet spotřebních jednotek domácnosti se podle současné platné metodiky vypočte následovně: první dospělý člen domácnosti má váhu 1,0, nezaopatřené dítě do 13 let má váhu 0,3, každý další člen domácnosti má váhu 0,5. Důležitým ukazatelem je průměrný čistý příjem domácnosti vztahující se na 1 spotřební jednotku. (Macek, 2008)

2.4.3 Životní minimum

Významné je i členění podle toho, jestli příjmy dosahují či nedosahují životního minima, respektive dle poměru výše příjmu k výši životního minima. Životní minimum je oficiálně stanoveno rozhodnutím vlády, zpravidla bývá stanoveno v mezích vymezeném existenčním minimem a sociálním minimem. (Macek, 2008)

Existenční minimum lze definovat jako velikost příjmu, který v určité zemi a za určitých podmínek zabezpečuje základní spotřebu (např. potraviny, oděv, bydlení, základní zdravotní péče a základní všeobecné vzdělání). (Macek, 2008)

Sociální minimum určuje výši příjmu, která může zabezpečit „sociálně únosnou“ spotřebu tj. spotřebu, která zajišťuje možnost seberealizace člověka ve společnosti. Za jistých podmínek lze považovat existenční a sociální minimum za hranici bídny a chudoby. (Macek, 2008)

Tab. č. 1: Částky životního minima od 1. 1. 2012

Částky životního minima od 1. 1. 2012		Rok 2011
Pro jednotlivce	3 410 Kč	3 126 Kč
Pro první dospělou osobu v domácnosti	3 140 Kč	2 880 Kč
Pro druhou a další dospělou osobu v domácnosti	2 830 Kč	2 600 Kč
Pro nezaopatřené dítě ve věku do 6 let	1 740 Kč	1 600 Kč
Pro nezaopatřené dítě ve věku 6 až 15 let	2 140 Kč	1 960 Kč
Pro nezaopatřené dítě ve věku 15 až 26 let	2 450 Kč	2 250 Kč

Zdroj: Kurzy, 2012

Pro srovnání je možné stanovit životní minimum pro státy sousedící s Českou republikou.

Tab. č. 2: Porovnání životního minima se státy sousedícími s Českou republikou z roku 2008 (v €)

Stát	Dospělý
Rakousko	542
Německo	345
Slovensko	157
Česká republika	128

Zdroj: Životní minimum, 2012

2.4.4 Diferenciace příjmů

Rozdělení příjmů jednotlivců podle násobku životního minima přináší informaci o rozdílnosti (diferenciaci) příjmů. Příjmy lze rozčlenit dle jejich výše nebo dle příjmových skupin, které jsou dány tzv. příjmovými intervaly. Příjmovou rozdílnost (příjmovou diferenciaci) lze vyjádřit, resp. měřit, různými způsoby. Graficky ji lze vyjádřit tzv. Lorenzovou křivkou, grafem rozdělení četností příjemců dle výše příjmů, lze ji měřit mírami koncentrace, nejznámější je tzv. Giniho koeficient. Je možné použít i charakteristik – rozptylu, směrodatné odchylky, nebo variačního koeficientu. (Macek, 2008)

Tab. č. 3: Giniho koeficient vybraných zemí

Stát	Giniho koeficient
Japonsko	0,249
Švédsko	0,250
Německo	0,283
Francie	0,327
Pakistán	0,330
Švýcarsko	0,331
Velká Británie	0,360
USA	0,466
Namibie	0,707

Zdroj: Středoevropské centrum pro finance a management, 2012

Z dané tabulky plyne, že většina států se nachází v hranici 0,2 až 0,4, což je velice kladné pro stát. Znamená to, že ve státě jsou celkem vyvážené příjmy, tedy většina obyvatel má přibližně stejné důchody. V evropských státech se Giniho koeficient pohybuje mezi 0,2 až 0,4. Oproti tomu v afrických státech je Giniho koeficient poměrně vysoký, což znamená, že je zde velký rozdíl v důchodech jednotlivých domácností, tedy velké procento obyvatel má vysoké příjmy a na druhé straně velké procento obyvatel má velmi nízké příjmy.

V tabulce č. 4 je možné vidět vývoj Giniho koeficientu v České republice od roku 1988 do roku 2005.

Tab. č. 4: Vývoj Giniho koeficientu v ČR

Roky	Giniho koeficient v ČR
1988	0,1868
1993	0,1936
1996	0,2108
2001	0,2120
2005	0,2241

Zdroj: Analýza pro ekonomy, 2012

2.5 Statistika rodinných účtů

Statistika rodinných účtů (SRÚ) sleduje hospodaření soukromých domácností, přináší informace o výši jejich vydání a struktuře spotřeby. Informace o odlišnostech spotřeby v domácnostech uspořádaných podle rozličných hledisek nebo o vlivu různých faktorů (například pohyb cen, situace na trhu) na strukturu vydání a spotřební zvyklosti domácností není možné získat z jiných zdrojů. (Český statistický úřad, 2012)

Spektrum využití výsledků SRÚ je velice široké, slouží převážně jako podklad pro kvalifikované rozhodování při realizaci sociální politiky státu, pro sociální a ekonomický výzkum, pro interní využití v Českém statistickém úřadě (vytváření spotřebního koše při periodických revizích indexu spotřebitelských cen, pomocný zdroj k sestavení účtu za sektor domácností ve statistice národních účtů) a také pro mezinárodní srovnání. Při analyzování výsledků je nutné myslet na to, že šetření se provádí u souboru 3 000 domácností vybraných záměrným kvótním výběrem, což do určité míry omezuje možnost zobecnění údajů pro celou populaci. (Český statistický úřad, 2012)

Složení zpravodajského souboru SRÚ je operativně měněno tak, aby aktuálně postihovalo posun základních atributů domácností (jejich složení, ekonomickou aktivitu, úroveň příjmů atd.). SRÚ je v podstatě jediný zdroj informací o vydáních domácností ve vazbě na jejich příjmy. Čistý peněžní příjem je ale jedním z výběrových znaků, jeho vývoj je dopředu určen. Z výsledků SRÚ je možné vyhodnocovat změny ve výši a struktuře příjmů v rámci zpravodajského souboru a ve vztahu k výdajům domácností. Údaje o příjmech, které SRÚ poskytuje, by měly být chápány jen jako doplňková informace a neměly by být používány pro hlubší analýzy. (Český statistický úřad, 2012)

2.5.1 Výběr zpravodajských domácností

Zpravodajské domácnosti SRÚ se vybírají záměrným kvótním výběrem. Kvóta například určí, kolik musí být ve zpravodajském souboru domácností zaměstnanců s nižším vzděláním s 1 dítětem, čistým měsíčním příjmem na osobu v intervalu 7 001 – 10 000 Kč a bydlících v rodinném domě v obci s počtem obyvatel mezi 10 000 a 49 999. Domácnosti zůstávají ve zpravodajském souboru celý rok, jestliže se nezmění některá jejich klíčová výběrová charakteristika (např. ekonomická aktivita osoby v čele, výše příjmu u rodin s dětmi s minimálními příjmy apod.) (Český statistický úřad, 2012)

Výběrovou jednotkou a zpravodajskou jednotkou šetření je hospodařící domácnost, tzn. soubor osob společně bydlících, které se společně podílejí na úhradě základních výdajů – na výživu, provoz domácnosti, údržbu bytu atd. Středem těchto domácností je

zpravidla rodina, ale může to být i jednotlivec. Definice domácností je shodná s definicí doporučenou Eurostatem a s praxí, která se používá v členských zemích EU. (Český statistický úřad, 2012)

Ve statistice rodinných účtů se vyskytují dva druhy souborů:

a. Základní soubor

Základní soubor, který zahrnuje 3000 domácností, je konstruován tak, aby jeho složení podle zvolených výběrových znaků odpovídalo struktuře domácností v ČR. Pro stanovení kvót se stávají oporou výsledky mikrocenzu (výběrové šetření prováděné náhodným výběrem, jehož účelem je získat reprezentativní údaje o úrovni a struktuře příjmů a základní sociálně demografické charakteristiky domácností) a SLDB (výběrový znak velikosti obce druhu domu). Příjmové rozložení domácností se každý rok upravuje dle vývoje příjmů zjištěného v průřezových statistikách. (Český statistický úřad, 2012)

Výběrovými znaky do roku 2005 byly sociální skupina domácnosti, která se určovala podle sociální příslušnosti osoby stojící v čele domácnosti, a čistý peněžní příjem na osobu. Třetí výběrový znak byl počet nezaopatřených dětí (u domácností ekonomicky aktivních osob) či počet členů a pohlaví (u domácností důchodců bez aktivních členů). ČSÚ v letech 1997 - 2003 chtěl zavést v SRÚ metodu náhodného výběru. Po důkladné analýze výsledků bylo rozhodnuto zachovat kvótní výběr domácností s tím, že se zdokonalí metoda výběru a sníží se zátěž respondentů. (Český statistický úřad, 2012)

Od roku 2006 jsou do vzorku zahrnovány všechny typy domácností, např. i dosud nesledované domácnosti nezaměstnaných, domácnosti důchodců s ekonomicky aktivními členy nebo domácnosti, v nichž není žádná ekonomicky aktivní osoba. Výběrové znaky se doplnily o velikostní skupinu obce, případně druh domu, v souboru se tak zvýšilo zastoupení domácností bydlících v malých obcích a v rodinných domech, takže struktura souboru se více přiblížila skutečnosti i z hlediska velikosti obce a druhu domu. (Český statistický úřad, 2012)

Základním výběrovým znakem je skupina domácností, která je odvozena od ekonomické aktivity a postavení v zaměstnání osoby v čele domácnosti. Osobou

v čele domácnosti je v úplných rodinách vždy muž, v neúplných rodinách převážně rodič (je-li ekonomicky aktivní, v opačném případě může být osobou v čele ekonomicky aktivní dítě). V nerodinných domácnostech je za osobu v čele domácnosti považována osoba, která má nejvyšší příjem. (Český statistický úřad, 2012)

Domácnosti s ekonomicky aktivní osobou v čele se třídí dle jejího postavení v zaměstnání, u domácností zaměstnanců a i podle jejího vzdělání. Domácnosti v čele s ekonomicky neaktivní osobou se v dalším stupni členění v závislosti na tom, zda je některý z dalších členů domácnosti ekonomicky aktivní, popřípadě zda je v čele domácnosti důchodce. (Český statistický úřad, 2012)

Pro tři nejvýznamnější skupiny domácnosti je použito ještě dalších výběrových kritérií, kterými jsou:

- čistý peněžní příjem na 1 člena domácnosti a počet nezaopatřených dětí pro domácnosti zaměstnanců a domácnosti osob samostatně výdělečně činných
- důchod na 1 člena domácnosti a počet členů (u jednočlenných domácností též pohlaví osoby) pro domácnosti důchodců bez ekonomicky aktivních členů. (Český statistický úřad)

b. Doplnkový soubor

Tento soubor, který obsahuje 400 domácností, slouží k zabezpečení údajů za domácnosti s minimálními příjmy, které jsou sice zastoupeny i v základním souboru, ale jejich malý počet nezajišťuje dostatečnou reprezentativnost. (Český statistický úřad)

V rodinách s dětmi s nízkými příjmy nesmí od roku 2007 pro nábor do doplňkového souboru čistý peněžní příjem přesáhnout 1,9 násobek životního minima pro danou domácnost. Pro setrvání v souboru je podmínkou, že příjem domácnosti nesmí více než 2 po sobě následující měsíce překročit 2,0 násobek životního minima. (Český statistický úřad, 2012)

Tab. č. 5: Počet domácností, ve kterých probíhá statistické šetření v roce 2012

Kraj	Počet domácností
Karlovarský kraj	262
Ústecký kraj	888
Plzeňský kraj	586
Středočeský kraj	1 222
Praha	1 182
Liberecký kraj	441
Jihočeský kraj	712
Vysočina	563
Pardubický kraj	504
Královéhradecký kraj	570
Olomoucký kraj	654
Jihomoravský kraj	1 150
Zlínský kraj	601
Moravskoslezský kraj	1 377

Zdroj: vlastní šetření, 2012

Šetření probíhá v roce 2012 přibližně v 10 712 domácností v celé České republice.

2.5.2 Zjišťování údajů

Prvotní data o peněžních příjmech, výdajích a spotřebě domácností se ve statistice rodinných účtů zjišťují metodou průběžných záznamů tak, že vybraná domácnost denně zapisuje všechny peněžní i naturální příjmy a výdaje za všechny členy domácnosti do „Deníku zpravodajské domácnosti“, což je tiskopis sešitového formátu na příslušný měsíc. Z důvodu zájmu snižování zátěže respondentů a zefektivnění vynaložených nákladů zapisuje každá domácnost od roku 2006 podrobné soupisy vydání za potraviny a nealkoholické nápoje jen dva měsíce v roce, v ostatních měsících sděluje jen celkovou sumu těchto vydání. Domácnostem je za řádně vyplněné a úplné záznamy vyplácena peněžitá odměna. (Český statistický úřad, 2012)

Styk s domácnostmi zajišťuje pracovník specializovaný pro statistiku rodinných účtů, který je stálým pracovníkem krajské reprezentace Českého statistického úřadu. Pracovník dotazování zjistí data o domácnosti a jejích členech, o domě, bytě, o domácím hospodářství a vybavení domácností. (Český statistický úřad, 2012)

Předmětem sledování ve statistice jsou příjmy, výdaje a spotřeba všech členů vybraných domácností, údaje o složení domácnosti, vybavení bytu a další ekonomické charakteristiky domácnosti. Zjišťování je pravidelné v každém měsíci po celou dobu,

kdy domácnost setrvává ve zpravodajském souboru. Sdělené informace jsou použity jen pro statistické zpracování. (Český statistický úřad, 2012)

2.5.3 Výsledky zpracování

Výběr zahrnuje od roku 2006 všechny typy domácností zastoupené v populaci, přičemž je zredukován počet důchodců bez ekonomicky aktivních členů. Tato disproporce se při zpracování za domácnosti celkem eliminuje převážením, takže podíl jednotlivých skupin domácností odpovídá jejich skutečnému zastoupení v populaci. (Český statistický úřad, 2012)

Podrobně zpracované údaje statistiky rodinných účtů s metodickým popisem jsou obsaženy v publikacích ČSÚ, které se vydávají v tematické skupině 3 – Práce, sociální statistiky, podskupině 30 – Životní úroveň. (Český statistický úřad, 2012)

3 Životní úroveň – míra rizika chudoby

Životní úroveň představuje příjmy a životní podmínky obyvatel v jednotlivých státech. Dané ukazatele představují procentní podíl osob ve státě, kteří jsou postiženi mírou rizika chudoby. Celkem je v tomto sektoru zastoupeno sedm ukazatelů. Každý ukazatel představuje jinou míru rizika chudoby, která postihuje obyvatele daného státu. Zaměřujeme se na tyto ukazatele: míra stálého rizika chudoby, míra rizika chudoby osob ve věkové kategorii 65 a více, míra rizika chudoby po sociálních dávkách, míra rizika chudoby podle nejvyššího stupně dosaženého vzdělání, nerovnost v rozdělení příjmů.

Státy, které jsem vybrala pro porovnání daných ukazatelů, jsou vybrány podle množství výskytu hodnot v jednotlivých letech a odlišnosti a zajímavosti států.

3.1 Míra stálého rizika chudoby

Vývoj rizika chudoby od roku 1997 do roku 2008 nám ukazují následující tabulky, v rámci pohlaví. Hodnoty ukazatele se určují v procentech. Tímto ukazatelem se určuje podíl osob s ekvivalizovaným disponibilním příjmem pod hranicí chudoby. Práh rizika se určí jako 60% mediánu národního ekvivalizovaného disponibilního důchodu.

Tab. č. 6: Míra stálého rizika chudoby (v %)

Celkem v %											
Země / roky	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2007	2008	2009
EU (27 zemí)										8,6	8,7
Belgie	8	8	7	8	7				7,4	9,0	9,2
Německo	6	6	6	6	6	7	9	9		7,2	8,0
Španělsko	11	11	11	11	10				8,6	11,1	11,3
Itálie	11	11	11	11	13				14,6	12,7	13,0
Portugalsko	15	14	14	14	15						9,8
Finsko			5	6	6	7	7		7,6	6,8	6,5
Řecko	14	12	13	13	14					12,6	12,9
Francie	9	8	9	9					16,4		
Spojené království	10	11	11	11							8,0
Norsko				7	6	6			5,9	5,5	5,7

Zdroj: Český statistický úřad, 2012

Tato tabulka ukazuje podíl osob, jejichž příjem se nachází pod hranicí chudoby. Práh rizika se určí jako 60% mediánu národního ekvivalizovaného disponibilního příjmu. Každý stát má jinou hranici, ale i tak vyplývá z tabulky, že vývoj v Belgii a Německu se moc nemění, zato třeba v Portugalsku a Spojeném království hranice klesá. Oproti tomu ve Francii a Španělsku se hranice chudoby zvyšuje, což ukazuje, že zde žije čím dál více lidí s velice nízkými příjmy. V některých státech, jako například Česká republika, Rumunsko, Švýcarsko, nejsou data zaznamenána. Z celkového hlediska vyplývá, že v roce 2009 se nejvíce lidí nachází na hranici chudoby v Itálii.

V příloze č. 2 je možné vidět obrázek č. 1, na kterém je stanovena hranice chudoby v EU v roce 2007, která představuje denní příjem v eurech. Z grafu je patrné, že nejvyšší příjem na den mají lidé v Lucembursku, kde se blíží 50 eurům za den. Oproti tomu nejnižší hodnota denního příjmu v eurech je v Litvě, Lotyšsku a Polsku. V těchto státech je denní příjem kolem 5 eur. Z toho je patrné, že v Litvě a Lotyšsku je vyšší podíl osob, které se nachází v chudobě.

3.2 Míra rizika chudoby osob ve věkové kategorii 65 a více

Daný ukazatel zahrnuje osoby, které jsou starší 65 let a nachází se pod hranicí chudoby. Určuje se zde podíl osob s ekvivalizovaným disponibilním příjmem před sociálními transfery pod hranicí chudoby, který je stanoven jako 60% mediánu národního ekvivalizovaného disponibilního příjmu (po sociálních transferech). Důchody a důchody pro pozůstalé se vypočítají jako příjem před transfery a ne jako sociální transfery.

Tab. č. 7: Míra rizika chudoby osob ve věku 65 a více (v %)

Celkem v %								
Země / rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU (27 států)			18,9	19,0	19,3	18,9	17,8	15,9
Bulharsko	14	16	18	19,5	23,9	33,8	39,3	32,2
Česká republika			5,3	5,9	5,5	7,4	7,2	6,8
Dánsko	20,9	17,0	17,6	17,4	17,7	18,1	20,1	17,7
Španělsko	28	24,5	29,7	30,4	28,1	27,4	25,2	21,7
Rakousko	15,9	17,0	14,3	16,2	14,0	15,0	15,1	15,2
Lucembursko	10,3	8,2	7,8	7,9	7,2	5,4	6,0	5,9
Lotyšsko			20,1	29,1	31,6	51,2	47,5	18,8
Spojené království	24		24,8	26,1	26,5	27,3	22,3	21,4
Chorvatsko	31	32	29	31	30	31,2	31,3	27,7

Zdroj: Český statistický úřad, 2012

Z tabulky číslo 7 vyplývá, že největší podíl osob ohrožených chudobou ve věku 65 a více se nachází v Bulharsku. Většina států se nachází nad celkovým průměrem států Evropské unie. U většiny států míra rizika chudoby během let 2003 – 2010 klesá, u některých států pozvolna, u jiných, jako například Lotyšsko, takto míra klesá velmi. V porovnání s ostatními státy Evropské unie má Česká republika velice dobrou míru rizika chudoby osob ve věku 65 a více. Tyto hodnoty pro Českou republiku jsou velmi pozitivní, protože ČR je sociální stát, který dbá na finanční problémy obyvatelstva důchodového věku.

3.3 Míra rizika chudoby po sociálních dávkách

Tento ukazatel říká, jaké procento lidí je ve státě postiženo mírou rizika chudoby, i když dostávají sociální dávky. Ukazuje celkový vývoj v jednotlivých státech, pak vývoj mužů v jednotlivých státech a vývoj míry rizika chudoby u žen v daných státech. Určuje se podíl osob s ekvivalizovaným disponibilním příjmem pod hranicí chudoby, který je stanoven jako 60% mediánu národního ekvivalizovaného disponibilního příjmu (po sociálních transferech).

Tab. č. 8: Míra rizika chudoby po sociálních dávkách (v %)

Celkem v %									
Země / roky	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
EU (27 zemí)			16,5	16,6	16,7	16,4	16,3	16,4	
Irsko	20,5	20,9	19,7	18,5	17,2	15,5	15,0		
Dánsko	11,7	10,9	11,8	11,7	11,7	11,8	13,1	13,3	
Lotyšsko			19,8	22,9	20,9	25,6	25,7	21,3	
Bulharsko	14	15	14	19,7	22,0	21,4	21,8	20,7	
Řecko	20,8	20,2	19,5	20,8	19,2	20,1	19,7	20,1	
Česká republika			10,4	9,9	9,6	9,0	8,6	9,0	
Island		10,0	9,7	9,6	10,1	10,1	10,2	9,8	
Chorvatsko	18	18	18	17	18	17,3	17,9	20,5	
Francie	12	13,6	13,2	13,2	13,1	12,7	12,9	13,5	

Zdroj: Český statistický úřad, 2012

Celkově je podle tabulky v Evropské unii celkem stabilní vývoj ukazatele. Největší podíl zaujímá Lotyšsko, ale státy jako Bulharsko, Chorvatsko, Řecko jsou na tom obdobně. U Chorvatska a Dánska se ukazatel postupem let neustále zvyšuje. Ukazatel je u České republiky oproti ostatním státům Evropské unie nižší, což je pro Českou republiku pozitivní faktor. Je to způsobeno tím, že ČR je sociálně-demokratický stát, který je zastáncem poskytováním sociálních dávek sociálně slabým obyvatelům státu.

3.4 Míra rizika chudoby - členění podle nejvyššího stupně dosaženého vzdělání

Daný ukazatel představuje procento osob ve státě, které se nacházejí pod hranicí chudoby s určitým dosaženým vzděláním. Tento ukazatel se určí jako podíl osob s ekvivalizovaným disponibilním příjmem pod hranicí chudoby, který je stanoven jako 60% mediánu národního ekvivalizovaného disponibilního příjmu (po sociálních transferech). Dosažené vzdělání ED0-2 zahrnuje dosažené předškolní vzdělání, primární vzdělání a nižší sekundární vzdělání. Dosažený stupeň vzdělání ED0-4 zahrnuje již předchozí stupeň vzdělání a tomu se připočítává (vyšší) střední vzdělání a postsekundární jiné než terciární vzdělání. Dosažené vzdělání ED0-6 navazuje na dosažený stupeň vzdělání ED0-4 ke kterému se ještě přidává první stupeň terciárního vzdělání a druhý stupeň terciárního vzdělání.

Tab. č. 9: Míra rizika chudoby – členění podle nejvyššího dosaženého stupně vzdělání ED0-2 (v %)

ED0-2 celkem v %								
Země / roky	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU (27 zemí)			22,6	23,1	23,6	23,4	23,2	23,0
Belgie	21,8	22,3	21,7	22,3	23,2	22,7	23,8	23,0
Dánsko	13,5	15,0	14,8	14,7	16,5	14,9	18,3	18,2
Rumunsko					40,5	36,0	35,1	33,2
Lucembursko	15,1	16,3	18,7	19,2	17,4	17,5	19,3	18,9
Rakousko	20,0	18,2	20,7	22,7	20,1	23,9	22,2	22,6
Česká republika			16,8	17,7	18,4	18,8	18,4	18,2
Irsko	31,7	31,6	29,1	26,8	26,3	23,1	21,1	
Řecko	28,3	27,2	27,0	27,1	26,2	27,2	27,2	27,0
Estonsko		28,5	27,5	28,5	33,6	36,2	34,1	24,5

Zdroj: Český statistický úřad, 2012

Z tabulky č. 9 plyne, že nejvíce lidí je zastoupeno v Rumunsku. Ukazatel v Evropské unii je konstantní. Státy mají poměrně vyvážená procenta. Hodnoty ukazatele se ale spíše postupem let zvyšují, než snižují. Je to způsobeno tím, že zaměstnavatelé dávají přednost kvalifikovaným a vyučeným pracovníkům před osobami jen se základním vzděláním.

Tab. č. 10: Míra rizika chudoby – členění podle nejvyššího dosaženého stupně vzdělání ED0-4 (v %)

ED0-4 celkem v %								
Země / roky	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU (27 zemí)			12,4	12,7	13,2	13,0	13,0	13,4
Belgie	13,2	11,8	11,5	12,0	12,4	11,2	10,5	10,7
Dánsko	12,1	9,8	11,2	10,7	11,0	12,4	12,5	12,1
Litva			20,3	19,9	17,3	18,0	18,6	21,9
Lucembursko	8,6	7,9	8,2	9,4	9,5	9,1	10,2	10,6
Rakousko	9,8	9,4	9,4	9,1	9,3	9,0	9,6	8,8
Česká republika			8,0	7,4	7,0	6,9	6,2	6,9
Irsko	13,3	13,5	13,2	12,7	13,4	11,5	12,1	
Řecko	13,6	13,9	14,2	15,6	15,5	15,5	16,4	18,5
Estonsko		18,8	17,4	17,4	19,3	19,6	20,5	17,8

Zdroj: Český statistický úřad, 2012

Z tabulky č. 10 vyplývá, že hodnota ukazatele postupem let roste. Největší podíl zaujímá Litva, vysoký podíl má také Řecko. U států jako Litva, Lucembursko a Řecko se hodnota ukazatele zvyšuje. Česká republika má nejnižší procento míry rizika chudoby oproti ostatním státům, je tedy vidět, že míra rizika chudoby u lidí s dosaženým středoškolským vzděláním je nízká. Je to dáno tím, že segment

středoškolsky vzdělaných pracovníků je na trhu práce nejoblíbenější a nejvyhledávanější.

Tab. č. 11: Míra rizika chudoby – členění podle nejvyššího dosaženého stupně vzdělání ED0-6 (v %)

ED0-6 celkem v %								
Země / roky	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU (27 zemí)			6,7	6,3	6,6	6,5	6,7	6,9
Belgie	7,4	5,9	4,7	5,7	5,9	5,5	5,7	5,5
Dánsko	5,6	6,8	7,7	8,3	5,8	8,0	9,0	8,6
Litva			4,9	4,2	4,8	7,0	6,9	9,4
Lucembursko	2,9	3,6	3,9	4,3	4,6	5,5	4,9	4,1
Rakousko	7,2	10,0	6,8	6,0	6,5	6,1	5,1	6,5
Česká republika			2,1	1,8	2,0	3,2	2,7	2,5
Irsko	7,9	6,2	5,9	5,5	6,0	5,3	5,2	
Řecko	6,1	5,1	5,6	5,7	7,5	6,8	5,3	5,8
Itálie		6,3	5,1	5,6	5,3	6,2	5,8	5,9

Zdroj: Český statistický úřad, 2012

Z tabulky č. 11 plyne, že Evropská unie má zvyšující se hodnotu ukazatele. Nejvyšší podíl zaujímá Litva, dalším státem s vysokým podílem na hodnotě je Dánsko. Česká republika je stát s nejnižší hodnotou ukazatele, z čehož je zřejmé, že je zde malý počet lidí s mírou rizika chudoby s vysokoškolským vzděláním. Je to jev velmi pozitivní, tato čísla ukazují, že vysokoškolští zaměstnanci seženou zaměstnání, ale je diskutabilní, zda toto zaměstnání odpovídá jejich kvalifikaci a vzdělání. Často se stává, že vysokoškolsky vzdělaní přijímají práci i s nižší kvalifikací, neboť nějakou práci potřebují.

Aktuálně je možné k danému tématu připomenout článek, který vyšel dne 09. 02. 2012 v deníku Právo. Článek popisuje počet lidí, kteří jsou v České republice v hmotném nedostatku.

Každý 16. Čech se nachází podle dat Eurostatu v materiální nouzi

Více než šest procent Čechů žilo v roce 2010 v závažném hmotném nedostatku. Je to zřejmé z dat Evropského statistického úřadu (Eurostatu) za rok 2010. Ze zjištěných údajů vyplývá, že Česko je zároveň zemí s nejnižším rizikem chudoby nebo sociálního vyčlenění. (Právo, 2012)

Závažný materiální nedostatek, ve kterém se nachází 6,2 procenta Čechů, znamená, že daní lidé trpí přinejmenším ve čtyřech z devíti stanovených oblastí. K daným oblastem patří schopnost platit nájem, či účty za služby, zajištění dostatečného tepla v bytě nebo to, zda mají peníze, aby měli maso či ryby aspoň každý druhý den. Tito lidé si také nemohou zakoupit auto, pračku, telefon nebo barevnou televizi. (Právo, 2012)

Lidé v České republice jsou na tom šestkrát lépe než Bulhaři, kde hmotným nedostatkem trpí více než třetina obyvatel. Na druhé straně jsou na tom šestkrát hůře než Lucembursko a Švédsko, kde závažným nedostatkem trpí jen jedno procento obyvatel. (Právo, 2012)

V Evropské unii jako celku je chudobou nebo sociálním vyčleněním ohroženo 115 milionů lidí, což je přibližně třetina obyvatel (23%). Přitom nejnižší je toto riziko v České republice (14%), Nizozemsku a Švédsku (shodně 15%). Nejvyšší riziko se nachází v Bulharsku, Rumunsku a Lotyšsku, kde jsou postiženy zhruba dvě pětiny obyvatel. (Právo, 2012)

Další aktuální informace poskytuje Český statistický úřad, který vydal článek o tom, že Česká republika má nejnižší míru rizika chudoby v Evropě.

Naše země má nejnižší míru příjmové chudoby v Evropě

Porovnání finanční a bytové situace domácností jednotlivých členských států Evropské unie nám poskytuje měřítko pro hodnocení naší vlastní situace a také základní přehled o tom, jak se lidé mají jinde. Přitom jsou životní podmínky domácností i jednotlivců oblastí, jež odráží dopady přijatých vládních opatření, systému sociálních dávek a podpor, politiky zaměstnanosti, podpory bydlení a rodiny. Protože jsou tyto systémy složité, nelze bez dobré orientace v nich dělat relevantní srovnání analýzy sociální situace domácností mezi různými zeměmi. (Český statistický úřad, 2012)

Pro formulaci údajů o tom, jak se lidem v dané zemi žije, je nutné vzít v potaz také reálnou výši příjmů (ze které se hranice chudoby vypočítává) a co si za ně mohou lidé v dané zemi koupit. Čistý roční ekvivalizovaný příjem, tj. čistý příjem domácnosti přepočtený na spotřební jednotku, se v České republice pohybuje hluboko pod průměrem Evropské unie. Medián spočtený z tohoto příjmu se v našem státě za rok

2008 pohyboval kolem 7,3 tisíc euro ročně, což je přibližně polovina průměru za celou Evropskou unii. (Český statistický úřad, 2012)

Poslední dosud publikovaná data pocházejí ze šetření v roce 2009, vypovídají tedy o příjmech z roku 2008. Příjmy domácností v České republice pokračovaly v tomto období v meziročním růstu ve všech sledovaných skupinách domácností. Průměrný čistý roční příjem na osobu za rok 2008, který se vypočítal z celkového příjmu domácnosti, činil 139 733 Kč. Používání tohoto ukazatele namísto celkového příjmu domácnosti přináší reálnější obraz toho, jakými příjmy domácnost disponuje ve vztahu k počtu svých členů, čímž se umožní srovnání mezi domácnostmi různých velikostí. Je ale potřeba vzít v úvahu, že takto spočtený průměr na osobu zahrnuje všechny osoby, včetně dětí a ostatních osob, které nejsou ekonomicky aktivní. (Český statistický úřad, 2012)

V domácnostech osob samostatně výdělečně činných byl za rok 2008 nejvyšší průměrný příjem na osobu 167 747 Kč. Domácnosti vyšších zaměstnanců si polepšily oproti roku 2007 o něco méně než domácnosti samostatně výdělečně činných. Čistý roční příjem na osobu činil u domácností vyšších zaměstnanců 164 725 Kč. Oproti tomu nejnižší příjem měly domácnosti nezaměstnaných, a to pouze 67 570 Kč, což bylo jen 48,4% celkového průměrného příjmu za ČR. (Český statistický úřad, 2012)

3.5 Nerovnost v rozdělení příjmů

Daný ukazatel je určen jako poměr mezi příjmy osob. Tento poměr se stanoví tak, že se určí 20% osob s nejvyššími příjmy (horní kvintil) a 20% osob s nejnižšími příjmy (dolní kvintil) a vytvoří se jejich poměr. Příjem je chápán jako ekvivalizovaný disponibilní příjem.

Tab. č. 12: Nerovnost v rozdělení příjmů (v %)

Celkem v %								
Země / roky	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU (27 zemí)			5,0	4,9	4,9	5,0	4,9	5,0
Belgie	4,3	3,9	4,0	4,2	3,9	4,1	3,9	3,9
Řecko	6,4	5,9	5,8	6,1	6,0	5,9	5,8	5,6
Česká republika			3,7	3,5	3,5	3,4	3,5	3,5
Finsko	3,6	3,5	3,6	3,7	3,7	3,8	3,7	3,6
Španělsko	5,1	5,1	5,5	5,3	5,3	5,4	6,0	6,9
Litva			6,9	6,3	5,9	5,9	6,3	7,3
Rumunsko	4,6	4,8	4,9	5,3	7,8	7,0	6,7	6,0
Chorvatsko	4,6	4,8	4,7	4,4	4,5	4,5	4,3	5,6
Francie	3,8	4,2	4,0	4,0	3,9	4,3	4,4	4,5

Zdroj: Český statistický úřad, 2012

Tabulky č. 12 ukazuje, že Evropská unie má konstantní hodnotu ukazatele. Největší podíl na hodnotě má Litva, poté následuje Španělsko. Hodnoty ukazatele v jednotlivých letech v Řecku a Finsku klesají, oproti tomu se procenta u Chorvatska a Francie zvyšují. Česká republika má opět nejnižší hodnotu ukazatele. Celkem nízké hodnoty ukazatele jsou způsobeny tím, že jsou nízký poměr v rozdělování příjmů mezi jednotlivými osobami v daném státě. Příjmy jednotlivých obyvatel ve státě se pohybují přibližně na stejné hranici a mezi těmito příjmy jsou nízké rozdíly.

4 Příjmy a životní podmínky domácností

Mezi příjmy a životní podmínky domácností patří nejen zkoumání českých domácností v roce 2010, ale také porovnání domácností mezi jednotlivými státy Evropské unie. V rámci porovnávání států Evropské unie mezi sebou se orientujeme na ukazatele, které zkoumají domácnosti v EU. Dané ukazatele vycházejí ze statistického šetření ve státech Evropské unie. Do skupiny ukazatelů zkoumajících příjmy a životní podmínky domácností v roce 2010 patří ukazatele, které využívají údaje z České republiky. Ukazatele se týkají především složení domácností a demografické charakteristiky domácností. Jsou zde uvedeny ukazatele, které nejlépe vystihují situaci jednotlivých domácností, představujících čisté peněžní příjmy jednotlivých domácností.

Tyto ukazatele jsem si vybrala z důvodu toho, že jsou to ukazatele, které se zaměřují na příjmy domácností, zkoumají strukturu, složení českých domácností a také porovnávají domácnost v Evropské unii. Tím jsou dané ukazatele zajímavé a přináší užitečné informace.

4.1 Statistické šetření ve státech EU

V rámci statistického šetření v Evropské unii se zkoumají údaje za osobu, údaje za hospodařící domácnost a údaje za byt. Z daných údajů je možné vytvořit různá srovnání pro státy Evropské unie. Mezi dané ukazatele, kde je možné porovnávat státy EU, patří: nedostatek osobního automobilu v domácnostech, podíl na celkové populaci žijící v bytě s prosakující střechou, vlhkými stěnami, podlahami či základy, nebo hnilobou v okenních rámech, podíl obyvatel žijících v domácnostech a mající problémy s hlukem, podíl na celkovém počtu obyvatel, které nemá ani vanu, ani sprchu ve svém bytě, podíl mladých lidí ve věku 18 - 34 let žijící se svými rodiči a rozdělení jednočlenných domácností ve státech EU.

4.1.1 Nedostatek osobního automobilu

Daný ukazatel zkoumá, kolik domácností v různých státech Evropské unie nemá osobní automobil. Zjišťuje se vývoj tohoto ukazatele v průběhu let a to od roku 2003

do roku 2010. Udává se, jaký je procentní podíl domácností bez osobního automobilu celkově v Evropské unii.

Tab. č. 13: Nedostatek osobního automobilu (%)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU (27 zemí)			11,2	10,4	9,7	8,9	8,4	8,1
Belgie	6,1	7,4	7,2	6,8	6,6	6,4	6,5	6,6
Bulharsko			39,7	39,7	38,7	28,2	24,9	23,9
Česká republika			15,5	13,4	11,8	11,0	10,2	10,2
Řecko	12,2	11,7	10,0	9,1	9,3	8,8	8,1	8,4
Lotyšsko			37,7	33,6	29,7	24,5	26,4	29,5
Lucembursko	1,4	1,3	1,8	1,3	1,5	1,6	2,6	1,9
Rumunsko					56,1	48,6	46,6	43,7
Norsko		5,4	6,4	5,1	5,0	4,8	4,8	4,7
Portugalsko		12,0	11,6	10,9	11,4	9,4	10,1	10,2

Zdroj: Eurostat, 2012

Z tabulky vyplývá, že procento osob, v rámci celé Evropské unie, kteří nemají osobní automobil, se postupem let snižuje. Nejméně domácností, které nemají osobní automobil, je v Lucembursku. Je to dáno tím, že lidé mají dostatečné finanční prostředky na nákup osobního automobilu, nebo si na něj půjčují. Nejvyšší počet domácností, které nemají osobní automobil, je v Rumunsku, protože zde lidé mají nízké příjmy a ani nejsou navyklí na používání automobilu. V České republice se procento domácností, které nemají osobní automobil, v průběhu let snižuje. Procento těchto domácností je oproti jiným státům Evropské unie celkem vysoký. Je to způsobeno tím, že lidé nemají důchody na pořízení si osobního automobilu, nebo nemají potřebu si osobní automobil kupovat.

4.1.2 Podíl na celkové populaci žijící v bytě s prosakující střechou, vlhkými stěnami, podlahami či základy, nebo hnilobou v okenních rámech

Daný ukazatel zkoumá, kolik lidí má ve svém bytě problémy s prosakující střechou, vlhkými stěnami, podlahami nebo základy, nebo mají hnilobu v okenních rámech v průběhu let. Je zde dáno, kolik domácností v jednotlivých státech Evropské unie má tyto dané problémy. Určuje se, kolik domácností má stanovené problémy v rámci celé Evropské unie v rozmezí let 2003 - 2010.

Tabulka č. 14: Podíl na celkové populaci žijící v bytě s prosakující střechou, vlhkými stěnami, podlahami či základy, nebo hnilobou v okenních rámech (%)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU (27 zemí)			19,3	18,9	17,9	16,9	15,9	16,0
Belgie	13,7	13,5	15,0	14,8	14,2	18,0	15,2	19,0
Dánsko	8,2	8,5	8,0	9,0	10,6	8,7	7,8	8,0
Česká republika			20,5	21,2	15,6	13,8	14,6	11,8
Finsko		4,6	4,9	4,5	4,9	4,4	4,9	5,0
Slovinsko			19,0	21,6	17,5	30,2	30,6	32,4
Portugalsko		20,3	19,4	18,7	19,5	18,9	19,7	21,9
Kypr			36,3	32,9	30,1	26,5	29,4	29,0
Slovensko			7,2	6,6	6,1	9,1	6,6	5,8
Lucembursko	18,8	16,1	14,9	15,0	14,5	16,2	17,5	17,2

Zdroj: Eurostat, 2012

Z tabulky vyplývá, že v rámci celé Evropské unie se procentní podíl osob, které bydlí v bytě a mají problémy s prosakující střechou, vlhkými stěnami, podlahami či základy, nebo mají hnilobu v okenních rámech, postupem let snižuje. Nejvíce domácností, které mají ve svém bytě uvedené problémy, se nachází na Kypru, oproti tomu nejmenší podíl těchto domácností je ve Finsku. Podíl domácností v ČR se v průběhu let snižuje, protože se v posledních letech více domácností zaměřilo na rekonstrukce bytů, které tyto problémy odstranily, a mnohem více se provádí zateplování bytů a výměna oken v bytech. Mnoho domácností v ČR ale na rekonstrukce či jiné opravy bytů nemají, proto je zde ještě mnoho domácností, které mají dané problémy a tím, i když se procentní podíl domácností snižuje, není zdaleka nejnižší.

4.1.3 Podíl obyvatel žijících v domácnostech a mající problémy s hlukem

Ukazatel udává, jaký je procentní podíl obyvatel, kteří prohlašují, že jsou obtěžováni hlukem od sousedů nebo odjinud. Daný ukazatel sleduje množství obyvatel v Evropské unii od roku 2003 do roku 2010, kteří mají problémy s hlukem.

Tab. č. 15: Podíl obyvatel žijících v domácnostech a mající problémy s hlukem (v %)

Celkem v %								
Země / roky	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU (27 zemí)			24,0	23,8	23,1	21,8	22,2	20,7
Belgie	25,0	24,9	23,3	22,5	22,9	21,0	19,4	18,9
Česká republika			21,3	18,8	18,4	17,6	18,7	16,5
Řecko	20,5	18,5	20,2	19,9	21,7	22,3	23,5	23,2
Lucembursko	26,1	25,3	25,2	22,5	22,0	20,0	21,2	16,7
Rakousko	20,3	21,4	20,5	18,7	19,8	21,7	20,9	21,2
Rumunsko					34,5	31,3	34,9	31,5
Irsko	13,8	12,2	11,6	14,5	13,0	12,0	10,4	
Dánsko	14,4	19,2	17,8	18,4	19,9	18,4	19,4	18,7
Portugalsko		24,7	25,9	25,3	27,5	24,2	23,9	22,9

Zdroj: Český statistický úřad, 2012

Z tabulky č. 15 vyplývá, že nejvíce obyvatel má problémy s hlukem v Rumunsku. Velký podíl má také Řecko a Portugalsko. Ve státech jako Belgie a Lucembursko hodnoty v postupu let klesají, na druhé straně v Řecku se podíl osob rok od roku zvyšuje. Česká republika má nejnižší podíl osob, které mají problémy s hlukem. Je to způsobeno tím, že v České republice je celkem vysoký počet důchodců, není zde také tak velký počet osobních automobilů jako v ostatních státech Evropské unie. V ostatních státech je více rozšířeno seskupovat se venku, zatímco v ČR je rozšířenější setkávat se v různých zařízeních.

4.1.4 Podíl domácností na celkovém počtu obyvatel, které nemá ani vanu, ani sprchu ve svém bytě

Tento ukazatel představuje domácnosti v Evropské unii, které nemají sprchu ani vanu ve svém bytě. Zkoumá se procentní podíl těchto domácností v rámci jednotlivých států Evropské unii, ale také v rámci EU celkově v průběhu let 2003 - 2010.

Tab. č. 16: Podíl na celkovém počtu obyvatel, které nemá ani vanu, ani sprchu ve svém bytě (%)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU (27 zemí)			4,1	3,9	3,6	3,4	3,1	3,0
Belgie	1,6	1,4	1,1	1,0	1,0	0,8	0,9	0,3
Bulharsko			21,5	21,5	20,0	18,5	15,6	15,4
Česká republika			1,4	1,0	0,8	0,7	0,5	0,5
Estonsko		20,9	19,7	18,5	17,7	14,2	12,8	11,9
Španělsko		0,4	0,4	0,3	0,3	0,1	0,0	0,0
Lotyšsko			23,1	21,4	22,1	19,4	18,2	18,9
Maďarsko			7,7	4,4	4,5	4,1	4,2	4,4
Rumunsko					41,8	41,7	41,2	38,9
Rakousko	1,3	1,2	0,7	0,9	1,0	0,7	0,7	0,6

Zdroj: Eurostat, 2012

Z dané tabulky č. 16 plyne, že procentní podíl domácností v rámci celé Evropské unie, které nemají ani sprchu ani vanu ve svém bytě, se postupem let snižuje. Nejméně domácností, které nemají ani sprchu ani vanu ve svém bytě, je ve Španělsku, kde se již v roce 2009 a 2010 nenachází žádné domácnosti s tímto nedostatkem. Oproti tomu se nejvíce domácností nachází v Rumunsku, kde se procentní podíl těchto domácností v průběhu let také snižuje, ale jeho velikost je stále nejvyšší v celé EU. Je to dáno tím, že v Rumunsku jsou nedostatečné finanční prostředky na rekonstrukce bytů a lidé nemají takové hygienické návyky jako v ostatních státech EU. V České republice je nízké procento domácností, které nemají ani sprchu ani vanu ve svém bytě a toto procento se v průběhu let snižuje. V České republice jsou již lidé navyklí na hygienu a neumí si život bez sprchy či vany představit.

4.1.5 Podíl mladých lidí ve věku 18-34 let žijících se svými rodiči

Daný ukazatel představuje procentní podíl mladých lidí ve věku od 18 do 34 let v jednotlivých státech Evropské unie, kteří v tomto věkovém rozpětí žijí ještě s rodiči v jejich bytě či domě. Je zde vidět, kolik již dospělých lidí žije se svými rodiči. Uvádí se, kolik je těchto osob v rámci celé Evropské unie.

Tab. č. 17: Podíl mladých lidí ve věku 18-34 let žijící se svými rodiči (%)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU (27 zemí)			47,2	46,7	47,2	47,6	47,7	47,5
Slovensko			66,7	66,9	72,0	70,2	70,3	71,4
Norsko	20,0	19,0	18,7	17,6	19,9	17,5	17,8	18,9
Malta			61,4	62,4	65,4	68,0	69,3	70,3
Francie		30,6	31,7	30,9	28,6	32,8	34,1	34,0
Česká republika			47,4	49,2	50,9	52,7	54,1	52,5
Dánsko	16,8	16,3	17,0	15,7	15,9	15,7	16,1	17,7
Bulharsko			58,1	58,1	59,7	62,7	62,8	66,1
Lucembursko	42,7	44,3	46,5	44,4	44,7	46,0	45,7	47,9
Spojené království			29,1	33,2	36,5	38,5	39,7	39,0

Zdroj: Eurostat, 2012

Z tabulky vyplývá, že v rámci celé Evropské unie je podíl mladých lidí, kteří žijí se svými rodiči, konstantní. Největší procentní podíl osob ve věku 18-34 let, kteří žijí se rodiči, je na Slovensku. Je to způsobeno tím, že postupem let je mnohem více mladých lidí, kteří studují na vysoké škole v místě bydliště a proto bydlí u rodičů, nebo je plno nezaměstnaných mladých lidí, kteří nemají na vlastní byt. Vysoký podíl mladých lidí žijících u rodičů je také na Maltě, kde se tento podíl postupem let zvyšuje. Nejnižší podíl mladých lidí žijících s rodiči je v Dánsku a Norsku. V České republice je celkem vysoký podíl osob ve věku 18 - 34 let, kteří žijí s rodiči. Důvodem je, že mladí lidé, kteří studují na středních či vysokých školách, stále žijí s rodiči. Dalším důvodem jsou nedostatečné finanční prostředky na vlastní byt či dům, nebo spokojenost se stávající formou bydlení, kde rodiče živí své děti

4.1.6 Rozdělení domácností podle velikosti domácnosti

Daný ukazatel představuje procentní podíl domácností, kde žije v domácnosti jen jeden člen. Stanovuje, kolik domácností ve státech Evropské unie je v průběhu let 2004 – 2010 jednočlenných. Je určeno, jaký je tento procentní podíl v rámci celé Evropské unie.

Tab. č. 18: Rozdělení jednočlenných domácností (%)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU (27 zemí)		28,8	28,9	29,4	29,8	30,2	30,5
Dánsko	43,4	43,6	43,9	44,2	45,8	46,1	46,2
Španělsko	16,4	16,2	16,5	17,3	17,9	18,3	18,8
Německo		37,0	38,1	38,3	39,0	39,5	39,8
Kypr		16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0
Česká republika		22,8	23,7	23,8	24,8	24,5	23,5
Norsko	41,1	40,9	44,2	43,1	41,0	41,0	41,3
Bulharsko		18,4	18,4	21,0	18,3	19,1	19,5
Lucembursko	29,3	29,3	28,9	28,9	28,9	28,9	28,9
Maďarsko		29,0	24,7	24,4	24,1	24,1	23,9

Zdroj: Eurostat, 2012

Z tabulky č. 18 vyplývá, že v rámci celé Evropské unie se zvyšuje v průběhu let procentní podíl jednočlenných domácností. Nejvíce jednočlenných domácností se nachází v Dánsku. Je to dáno tím, že je zde velký počet důchodců, kteří žijí sami. Vysoký počet jednočlenných domácností se nachází také v Norsku. Oproti tomu nejméně jednočlenných domácností se nachází na Kypru, kde je tento procentní podíl neměnný již od roku 2005. Nízký počet těchto domácností je také ve Španělsku. Česká republika má celkem nízké procento jednočlenných domácností, protože v ČR je nízký počet lidí, kteří chtějí bydlet sami a lidé nemají dostatečné finanční prostředky na to, aby bydleli sami jako jednotlivci.

4.2 Statistické šetření v České republice

Statistické šetření probíhá v ČR i ostatních státech EU. Zkoumají se zde data za osobu, za byt a za hospodařící domácnost. Zjišťuje se zde vývoj průměrné mzdy vzhledem k HDP. Za rok 2010 jsou zkoumány ukazatele, které popisují domácnosti v ČR. Mezi tyto ukazatele patří: domácnosti podle postavení osoby v čele a domácnosti podle výše čistého peněžního příjmu ve vztahu k životnímu minimu. V daných ukazatelích se především zaměřujeme na demografické charakteristiky domácností a složení těchto domácností.

4.2.1 Domácnosti podle postavení osoby v čele v České republice

V tomto ukazateli se zkoumá rozdělení domácností a osob podle příjmových skupin. Je zde zjišťováno, jaké domácnosti se vyskytují v České republice, kolik se v jednotlivých

skupinách nachází domácností. Zaměřujeme se na podíl domácností podle čistého měsíčního příjmu a podíl domácností vztahující se k životnímu minimu.

Tab. č. 19: Domácnosti podle postavení osoby v čele (%)

	Domácnosti celkem	Zaměstnanci	Samostatně činní	Důchodci	Nezaměstnaní	Ostatní domácnosti
Počet domácností	4 149 665	2 048 588	541 592	1 357 238	155 747	46 500
Počet osob	10 402 836	5 857 400	1 639 034	2 396 166	404 846	105 390
Skupiny podle čistého měsíčního příjmu na osobu (Kč)						
Podíl domácností ve skupině v %						
do 4000	2,2	0,6	3,5	0,5	26,9	23,8
4001 - 6000	4,5	3,7	7,0	1,9	23,5	24,2
6001 - 8000	10,6	13,2	12,2	5,2	17,1	14,1
8001-10000	20,2	16,6	12,6	30,3	9,1	8,8
10001 - 15000	39,9	34,9	30,1	54,4	18,5	19,5
15001 - 20000	13,2	17,8	16,5	6,4	2,7	8,4
20001 - 30000	6,9	10,3	10,6	0,9	2,4	1,2
30001 - 50000	2,0	2,5	5,4	0,2	0,0	0,0
50001 a více	0,6	0,5	2,2	0,2	0,0	0,0

Zdroj: Český statistický úřad, 2012

Z tabulky č. 19 vyplývá, že nejvíce domácností má příjmy mezi 10 001 – 15 000 Kč. Je to dáno tím, že ČR je velké množství domácností, kde je jen jedna osoba, která má příjmy ze zaměstnání. V domácnosti, kde osoba v čele je zaměstnanec, tedy tato osoba je v pracovním nebo služebním poměru, má čisté peněžní příjmy mezi 10 001 – 15 000 Kč. V domácnosti, kde osoba v čele je nezaměstnaný, má tato domácnost nejčastější příjem do 4 000 Kč. Je to způsobeno tím, že nezaměstnaní dostávají buď dávky z úřadu práce, nebo jen nějaké příspěvky či dávky, které ale v mnoha případech nedosahují na hranici 4 000 Kč. Ostatní domácnosti mají nejčastěji příjmy mezi 4 001 – 6 000 Kč. Osoba v čele této domácnosti nebyla ekonomicky aktivní a ani nepobírala důchod, často jsou to osoby, které pobírají rodičovský příspěvek nebo jsou studenty.

Konkrétně je možné k tomuto tématu připojit článek, který byl uveřejněn na internetových stránkách Novinky.cz, kde se zaměřují na příjmy v českých domácnostech.

Šedesát procent domácností má podprůměrný příjem

Lidé, kteří mají roční příjmy v průměru 112 000 až 130 600 Kč, jsou považováni za chudé. Za měsíc je to v přepočtu 9 300 až 10 900 korun hrubého. Toto zjištění plyne z rozboru statistiků z Českého statistického úřadu pro Právo. Průměrný příjem na osobu činí v České republice 143 000 Kč. (Novinky.cz, 2012)

Ve více jak 60% domácností mají lidé ve skutečnosti příjem výrazně nižší, než je uvedený průměrný příjem za celou ČR. Čistý peněžní příjem (nejen mzda, ale i jiné zdroje, jako např. pronájem) přepočtený na osobu a rok je v České republice přes 143 000 Kč. (Novinky.cz, 2012)

Statistické průměry v celé ČR o skutečných životních podmínkách v České republice vypovídají zkresleně, protože stačí nepočtená skupina obyvatel s nadstandardně vysokými příjmy, která ale zcela nereálně zvedne průměr všech ostatních. (Novinky.cz, 2012)

Deset procent nejbohatších domácností v ČR bere v přepočtu dvacet procent příjmů, kterých dosahují v ročním součtu všechny domácnosti celkem. Pokud se vezme v úvahu širší skupina dvaceti procent nejbohatších, tak ta zaujímá třetinu sumy všech příjmů domácností. (Novinky.cz, 2012)

Jsou naplňovány již dřívější předpoklady statistiků ČSÚ, že propastné rozdíly v příjmech mezi bohatými, tzv. střední vrstvou a těmi, kteří mají nejméně, se budou v následujících letech stále více rozevírat. (Novinky.cz, 2012)

Je značný rozdíl mezi tím být chudý v České republice a třeba v Německu a Rakousku, kde si lidé s nejnižšími příjmy přeci jen mohou dovolit více než u nás. (Novinky.cz, 2012)

Tab. č. 20: Rozdělení domácností a osob podle životního minima (%)

	Domácnosti celkem	Zaměstnanci	Samostatně činní	Důchodci	Nezaměstnaní	Ostatní domácnosti
Pod ŽM	3,3	0,8	2,9	2,1	40,2	26,9
1,0 až 1,5 ŽM	3,8	1,8	4,7	4,5	14,2	22,4
1,5 až 2,0 ŽM	6,7	4,7	5,9	9,3	11,5	10,3
2,0 až 2,5 ŽM	11,4	8,5	8,6	17,8	4,6	6,0
2,5 až 3,0 ŽM	17,3	13,3	9,6	27,3	9,5	13,8
3,0 až 3,5 ŽM	13,8	13,0	10,0	17,6	6,5	6,5
3,5 až 4,0 ŽM	11,2	12,9	9,9	10,1	3,0	8,3
4,0 až 5,0 ŽM	14,0	19,0	15,1	7,4	7,5	0,0
5,0 a více	18,7	26,0	33,4	3,9	3,0	5,8
Průměrné životní minimum domácnosti v Kč měsíčně	6 493	7 240	7 603	4 946	6 602	5 463

Zdroj: Český statistický úřad, 2012

Z dané tabulky plyne, že pod životním minimem se nachází nejvíce domácností nezaměstnaných (osoba v čele domácnosti je nezaměstnaná), kteří dostávají buď dávky z městského úřadu, nebo nedostávají nic a tím nedosahují ani na životní minimum, které v roce 2010 bylo 3 126 Kč pro jednotlivce. Zaměstnanci a samostatně činní mají nejvyšší podíl osob ve skupině 5,0 a více životního minima, což je způsobeno důchody, které získávají za vykonanou práci. Nejvyšší podíl osob důchodového věku se vyskytuje ve skupině 2,5 až 3,0 životního minima, což vyplývá z toho, že důchodcům se vypočítávají dávky z příjmů ze zaměstnání.

4.2.2 Domácnosti podle výše čistého peněžního příjmu ve vztahu k životnímu minimu v České republice

Daný ukazatel popisuje jednotlivé členy domácnosti ve vztahu k životnímu minimu. Ukazuje, jak se výše čistého peněžního příjmu mění ve vztahu k životnímu minimu u jednotlivých členů domácnosti. Jak ovlivňuje výše životního minima složení

domácnosti podle jejího demografického složení. Zaměříme na to, jak daný ukazatel ovlivňuje počet členů domácnosti.

Tab. č. 21: Demografické charakteristiky domácnosti (%)

	Násobky životního minima									
	méně než ŽM	1,00 ŽM	1,50 ŽM	2,00 ŽM	2,40 ŽM	3,00 ŽM	4,00 ŽM	5,00 ŽM	6,00 ŽM	7,00 a více ŽM
Počet domácností absol.	136 869	155 509	277 312	355 053	832 450	1 036 074	582 665	307 707	174 293	291 734
Počet členů domácnosti:										
1	35,2	40,0	38,4	37,4	25,6	18,0	13,9	16,4	18,5	22,3
2	17,9	20,5	20,7	24,3	37,4	34,8	32,1	36,6	32,0	40,2
3	22,2	17,3	15,7	12,2	11,6	21,1	32,4	26,7	29,7	22,7
4	16,4	15,2	18,1	18,3	19,8	20,6	18,6	17,8	17,4	13,5
5	4,7	4,8	4,7	6,3	4,7	4,2	2,2	1,8	2,5	1,4
6 a více	3,7	2,2	2,4	1,6	0,9	1,3	1,0	0,8	0,0	0,0

Zdroj: Český statistický úřad, 2012

Z tabulky č. 21 vyplývá, že nejvíce domácností, které mají čisté peněžní příjmy menší než ŽM, tak jsou jednočlenné domácnosti. V těchto domácnostech se nachází převážně důchodci, nezaměstnaní a často také studenti. Nejvyšší počet domácností se nachází v rozmezí 3,00 – 3,99 životního minima. Z těchto domácností je nejvíce dvoučlenných, protože je v této domácnosti nejčastěji jedna osoba zaměstnaná a druhá je dítě, jejich příjem na domácnost je v rozmezí 9 378 – 12 473 Kč. Domácnosti s příjmy 7,00 a více životního minima jsou nejčastěji domácnosti s dvěma členy. Je to dáno tím, že v těchto domácnostech je buď jeden člen, který je ekonomicky aktivní a má příjmy nejméně 21 882 Kč nebo jsou to dvě ekonomicky aktivní osoby.

5 Analýza vybraných ukazatelů

Analýzu vybraných ukazatelů je možné vztahovat k HDP na obyvatele či míře dlouhodobé nezaměstnanosti. Vybrané ukazatele jsou porovnávány s HDP či mírou dlouhodobé nezaměstnanosti ve vybraných zemích Evropské unie. Určuje se, zda existuje závislost HDP či míry dlouhodobé nezaměstnanosti a vybraného ukazatele. Vzájemná závislost se stanovuje pomocí regresní a korelační analýzy.

5.1 Míra stálého rizika chudoby vzhledem k HDP v roce 2008

Sleduje se, jaká je vzájemná závislost mezi mírou stálého rizika chudoby a HDP na obyvatele ve vybraných státech v roce 2008. Závislost mezi ukazatelem míra stálého rizika chudoby a HDP se posuzuje na základě regresní a korelační analýzy.

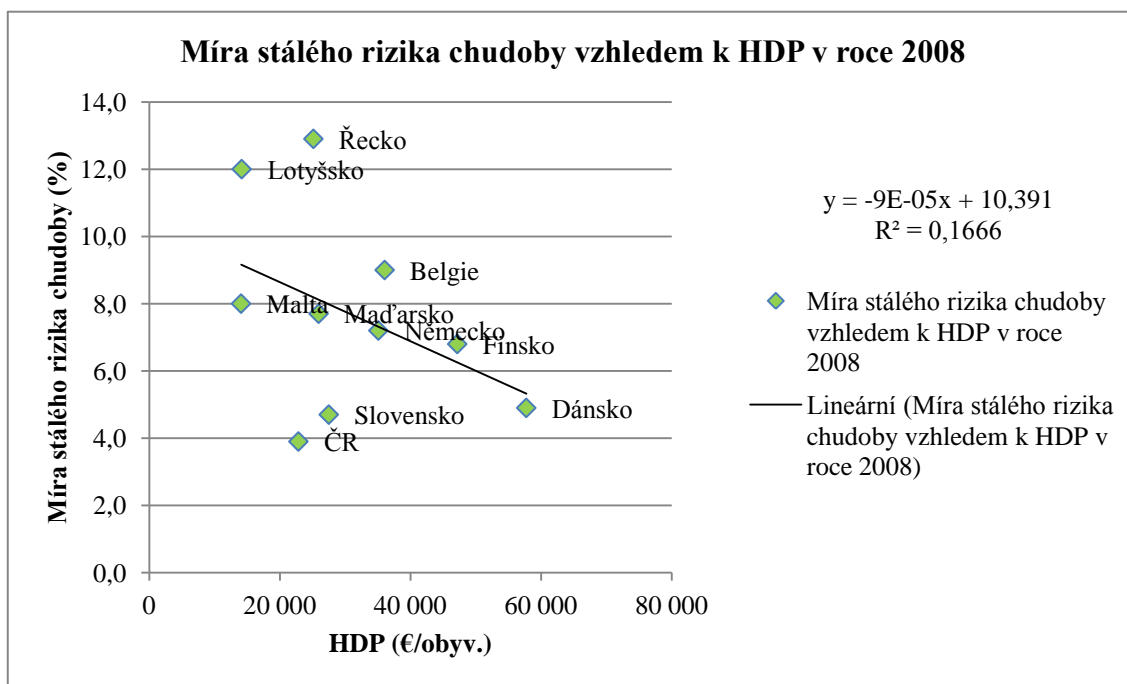
Tab. č. 22: Míra stálého rizika chudoby vzhledem k HDP v roce 2008

Země	HDP (€/obyv.)	Míra stálého rizika chudoby (%)	Korelační koeficient
Belgie	36 062,2	9,0	- 0,4081
Česká republika	22 856,2	3,9	
Dánsko	57 751,2	4,9	
Německo	35 104,0	7,2	
Řecko	25 153,0	12,9	
Lotyšsko	14 167,2	12,0	
Malta	14 072,4	8,0	
Slovinsko	25 950,2	7,7	
Slovensko	27 504,5	4,7	
Finsko	47 177,4	6,8	

Zdroj: Český statistický úřad, Eurostat, 2012

Z tabulky vyplývá, že míra stálého rizika chudoby je v každém státě Evropské unie jiná. Nejvyšší hodnotu míry stálého rizika chudoby má Řecko, oproti tomu nejnižší hodnotu má Česká republika. HDP na obyvatele je nejnižší na Maltě, nejvyšší hodnotu HDP na obyvatele má Dánsko. Koeficient korelace je záporný, ale směřuje spíše k nule, tedy je lineární nezávislost dvou proměnných. Míra stálého rizika chudoby a HDP na obyvatele jsou korelačně nezávislé.

Obr. č. 2: Míra stálého rizika chudoby vzhledem k HDP v roce 2008

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Z obrázku je možné vidět, jaký je vztah mezi mírou stálého rizika chudoby a HDP na obyvatele u vybraných států Evropské unie. Trend regresní funkce je lineární a některé státy jsou od přímky hodně vzdáleny. Hodnota spolehlivosti určuje procento, jakým je rozptyl hodnot míry stálého rizika chudoby vysvětlen změnami hodnot nezávisle proměnné HDP na obyvatele. Proto je možné říci, že čím více se změní hodnota HDP na obyvatele, tím více se změní i míra stálého rizika chudoby v roce 2008. Procento je velmi nízké a blíží se nule. Nejvíce vzdálené je od lineárního trendu Řecko a Lotyšsko. To značí, že není téměř žádná závislost mezi proměnnými, oproti tomu Maďarsko a Německo leží na lineární funkci, tedy závislost mezi oběma proměnnými je vyšší než u Řecka a Lotyšska. Rozprostření států je způsobeno rozdílným sociálním systémem ve státech EU.

5.2 Nerovnost v rozdělení příjmů vzhledem k HDP v roce 2008

Určuje se vzájemná závislost mezi ukazatelem nerovnost v rozdělení příjmů a velikostí HDP na obyvatele ve vybraných státech Evropské unie. Závislost se sleduje v roce 2008 pomocí regresní a korelační analýzy.

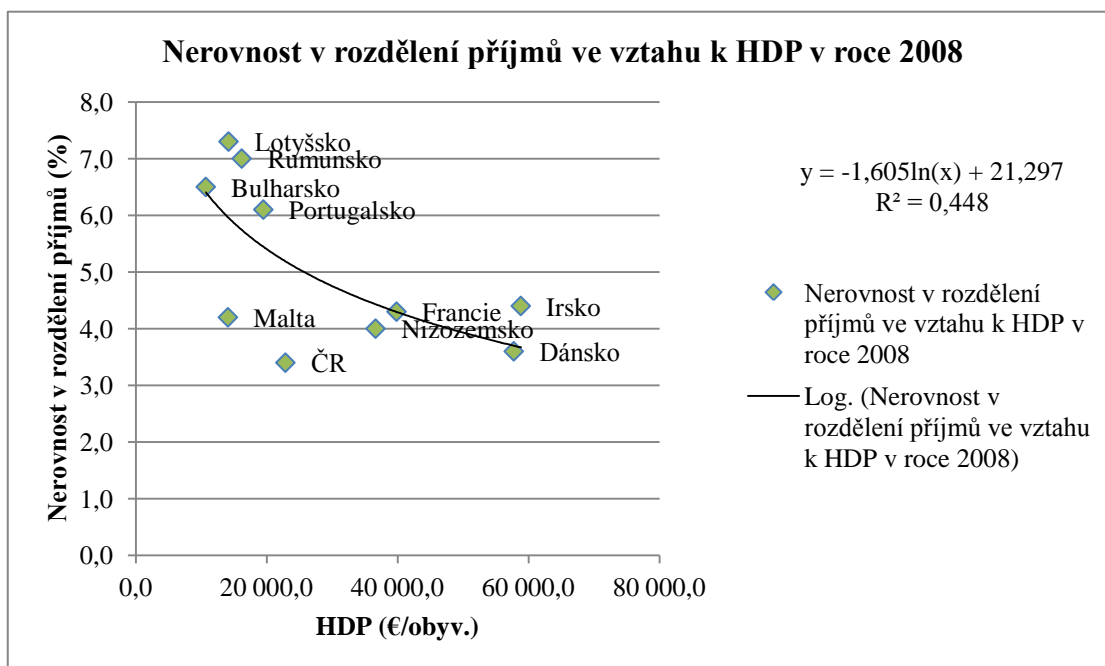
Tab. č. 23: Nerovnost v rozdělení příjmů ve vztahu k HDP v roce 2008

Země	HDP (€/obyv.)	Nerovnost v rozdělení příjmů (%)	Korelační koeficient
Bulharsko	10 688,4	6,5	- 0,6182
Česká republika	22 856,2	3,4	
Dánsko	57 751,2	3,6	
Irsko	58 823,3	4,4	
Francie	39 838,5	4,3	
Lotyšsko	14 167,2	7,3	
Malta	14 072,4	4,2	
Nizozemsko	36 633,8	4,0	
Portugalsko	19 484,5	6,1	
Rumunsko	16 180,5	7,0	

Zpracováno dle: Český statistický úřad, Eurostat, 2012

V tabulce je možné vidět HDP na obyvatele ve vybraných zemích EU. Nejvyšší HDP má Irsko, oproti tomu stát s nejnižším HDP je Bulharsko. Ukazatel nerovnost v rozdělení příjmů se uvádí v procentech. Nejvyšší hodnotu nerovnosti v rozdělení příjmů má Rumunsko. Nejnižší je v České republice. Je to tím, že v ČR jsou celkem vyrovnané příjmy. Korelační koeficient určuje závislost mezi nerovností v rozdělení příjmů a HDP. Korelační koeficient se blíží k -1, tedy mezi oběma proměnnými je nepřímá funkční lineární závislost.

Obr. č. 3: Nerovnost v rozdělení příjmů ve vztahu k HDP v roce 2008

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Z obrázku vyplývá, že regresní funkce má logaritmický trend. Hodnota spolehlivosti se pohybuje kolem 0,4%. Určuje, jak odpovídají předpokládané hodnoty spojnice trendu skutečným hodnotám. V našem případě se procento blíží spíše k nule, tedy předpokládané hodnoty trendu jsou jiné než skutečné hodnoty. Bulharsko, Francie a Dánsko leží na logaritmickém trendu, tedy jejich hodnoty jsou nejvyrovnanější.

5.3 Míra rizika chudoby po sociálních dávkách ve vztahu k HDP v roce 2009

Vzájemná závislost mezi mírou rizika chudoby po sociálních dávkách a HDP na obyvatele v roce 2009 lze určit pomocí regresní a korelační analýzy. Závislost se zkoumá u vybraných států Evropské unie.

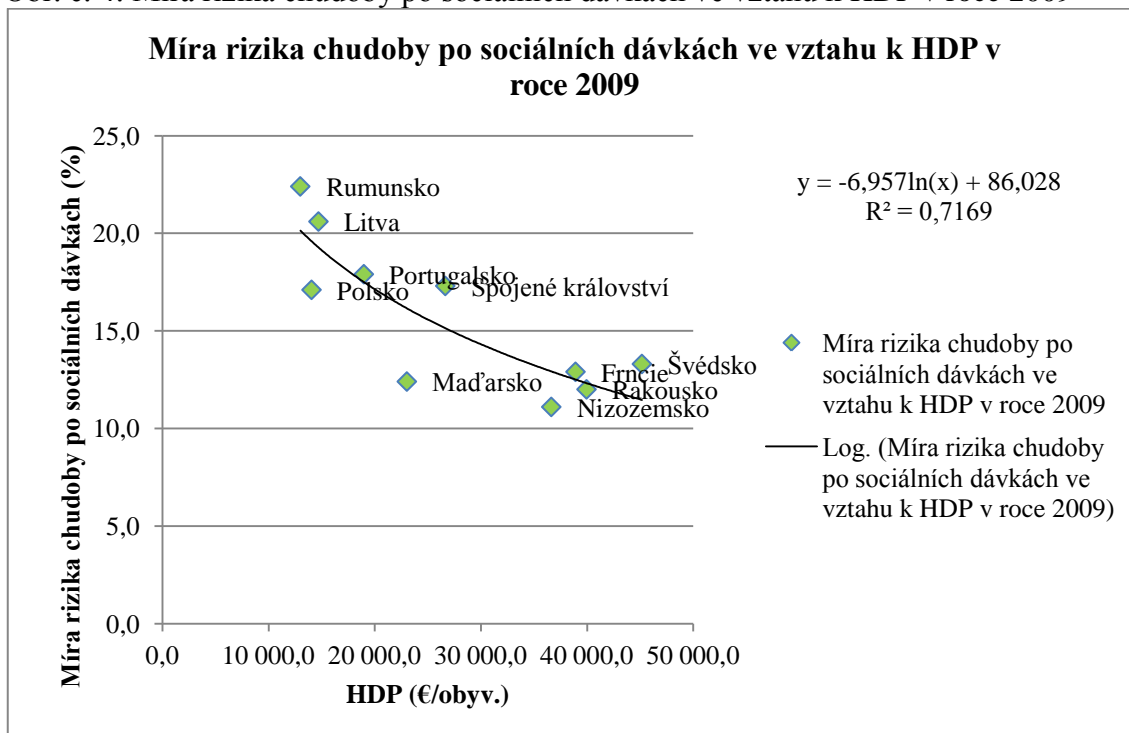
Tab. č. 24: Míra rizika chudoby po sociálních dávkách ve vztahu k HDP v roce 2009

Země	HDP (€/obyv.)	Míra rizika chudoby po sociálních dávkách (%)	Koeficient korelace
Francie	38 917,1	12,9	- 0,8107
Rumunsko	12 986,4	22,4	
Portugalsko	18 975,7	17,9	
Litva	14 702,4	20,6	
Maďarsko	23 027,5	12,4	
Nizozemsko	36 633,8	11,1	
Rakousko	39 954,7	12,0	
Polsko	14 049,5	17,1	
Spojené království	26 647,5	17,3	
Švédsko	45 170,5	13,3	

Zdroj: Český statistický úřad, Eurostat, 2012

Z tabulky č. 24 plyne, že výše HDP na obyvatele se mění podle státu a nejvyšší míra HDP na obyvatele je v Rakousku, nejnižší je v Rumunsku. Míra rizika chudoby po sociálních dávkách je jiná v každém státě, nejvyšší míra rizika chudoby je v Rumunsku, protože je zde velké procento lidí, kteří se nachází pod hranicí chudoby. Nejnižší hodnota míry rizika chudoby po sociálních dávkách se vyskytuje v Nizozemsku. Koeficient korelace je záporný a blíží se k -1, tedy mezi funkcemi je téměř nepřímá lineární závislost.

Obr. č. 4: Míra rizika chudoby po sociálních dávkách ve vztahu k HDP v roce 2009

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Na obrázku č. 4 je vidět, jaká je závislost mezi mírou rizika chudoby po sociálních dávkách a HDP na obyvatele v roce 2009. Trend regresní funkce je logaritmický. Státy jsou seskupeny kolem logaritmické funkce, z toho vyplývá, že předpokládané hodnoty spojnice trendu odpovídají z velké části skutečným údajům. To dokazuje i hodnota spolehlivosti, která se blíží 1, tedy určuje procento, kterým změna HDP na obyvatele vysvětluje změnu míry rizika chudoby po sociálních dávkách. I když se hodnota spolehlivosti blíží 1, tak je pořád nižší než 1, tedy vzájemný vztah obou proměnných není tak vysoký. V Rakousku, Francii a Portugalsku odpovídají předpokládané hodnoty nejvíce skutečným údajům, protože tyto státy leží na logaritmické funkci.

5.4 Míra stálého rizika chudoby ve vztahu k míře nezaměstnanosti v roce 2009

Vzájemný vztah a závislost mezi mírou stálého rizika chudoby a mírou dlouhodobé nezaměstnanosti v roce 2009 určuje regresní a korelační analýza. Vzájemná závislost mezi dvěma proměnnými se stanovuje pro vybrané státy Evropské unie.

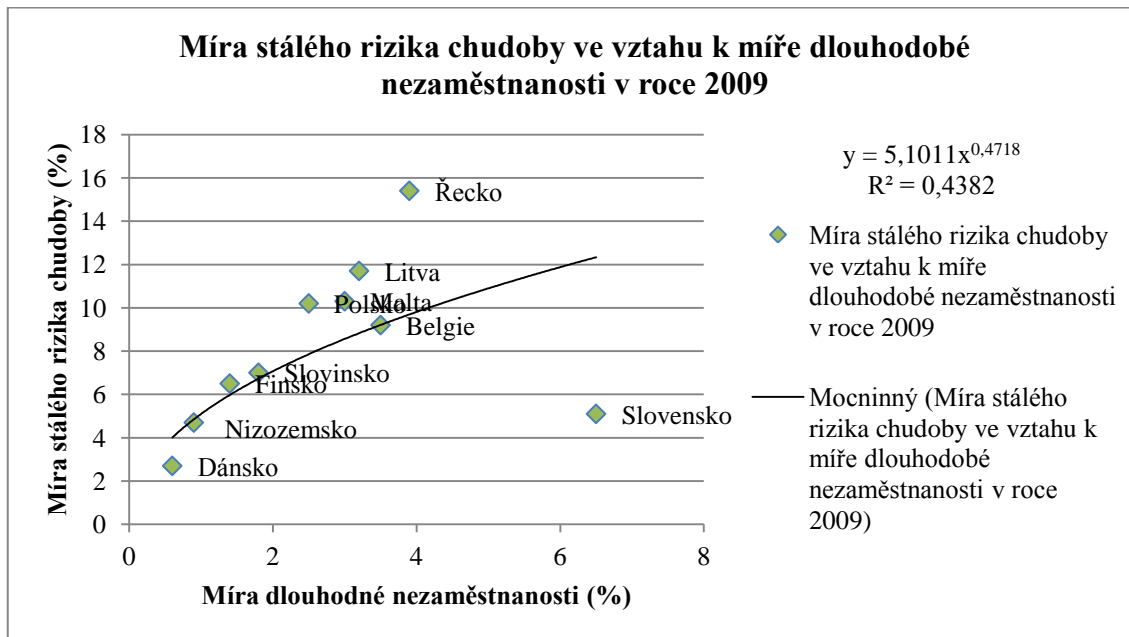
Tab. č. 25: Míra stálého rizika chudoby ve vztahu k míře dlouhodobé nezaměstnanosti v roce 2009

Země	Míra dlouhodobé nezaměstnanosti (%)	Míra stálého rizika chudoby po (%)	Koeficient korelace
Belgie	3,5	9,2	0,3424
Dánsko	0,6	2,7	
Řecko	3,9	15,4	
Litva	3,2	11,7	
Malta	3,0	10,3	
Nizozemsko	0,9	4,7	
Polsko	2,5	10,2	
Slovinsko	1,8	7,0	
Slovensko	6,5	5,1	
Finsko	1,4	6,5	

Zdroj: Český statistický úřad, Eurostat, 2012

Z tabulky je vidět, že míra dlouhodobé nezaměstnanosti je u každého státu rozdílná. Nejnižší míra dlouhodobé nezaměstnanosti je v Dánsku a nejvyšší je na Slovensku. Je to způsobeno tím, že na Slovensku je nedostatek pracovních míst. Míra stálého rizika chudoby je nejvyšší v Řecku, protože je zde vysoký počet lidí, kteří se nachází pod hranicí chudoby. Nejnižší míra stálého rizika chudoby je v Dánsku. Je zde nízký počet obyvatel, kteří se nachází pod hranicí chudoby. Koeficient korelace je 0,3424, tedy se blíží nule a je nezávislost mezi mírou stálého rizika chudoby a mírou dlouhodobé nezaměstnanosti.

Obr. č. 5: Míra stálého rizika chudoby ve vztahu k míře dlouhodobé nezaměstnanosti v roce 2009

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Z grafu vyplývá, že trend regresní funkce je mocninná. Některé státy jsou poměrně blízko mocninné funkce, ale např. Slovensko či Řecko jsou daleko od mocninné funkce. Regresní spolehlivost je 0,44, tedy se blíží spíše nule. Proto hodnoty spojnice mocninného trendu téměř neodpovídají skutečným údajům. Některé státy jako Nizozemsko, Finsko, Slovinsko a Belgie se nachází na mocninné funkci v roce 2009. Procento hodnoty spolehlivosti je nízké, proto změna míry dlouhodobé nezaměstnanosti téměř neovlivňuje míru stálého rizika chudoby.

Závěr

Hlavním tématem bakalářské práce bylo statistické šetření, které probíhá ve všech státech Evropské unie. Základem je popsat statistické šetření, jak toto šetření probíhá, jaká data jsou zjišťována. Zkoumá se, v jakých domácnostech se statistické šetření provádí a zda se jedná o základní či doplňkový soubor.

V bakalářské práci je zjišťováno, jaké ukazatele se dají ze statistického šetření vysledovat. Je možné zde zjistit, jaká je míra rizika chudoby ve státech Evropské unie. Jak se tato míra rizika chudoby vyvíjela v průběhu několika let v jednotlivých státech Evropské unie a souhrnně ve všech 27 státech Evropské unie. V rámci Evropské unie se také zjišťují ukazatele, které porovnávají jednotlivé státy EU mezi sebou a srovnávají Českou republiku s ostatními státy EU. Byly zde například sledovány domácnosti, které mají nedostatek osobního automobilu či podíl mladých lidí ve věku 18 - 34 let žijící se svými rodiči ve společné domácnosti. V rámci České republiky byly zjišťovány ukazatele za rok 2010, které se týkají především příjmů a životních podmínek domácností v ČR. U těchto ukazatelů se sledovalo především demografické charakteristiky a složení domácností. Je možné zjistit závislost vybraných ukazatelů ve vztahu k HDP a míře dlouhodobé nezaměstnanosti ve vybraných zemích Evropské unie.

Na základě všech výše zmíněných dat je možné potvrdit či vyvrátit následující hypotézy. Hypotéza č. 1 zní: V ČR je velmi nízká míra rizika chudoby. Tato hypotéza byla potvrzena.

Míra rizika chudoby je v České republice oproti ostatním státům Evropské unie velmi nízká. Je vhodné říci, že v České republice je hodnota míry rizika chudoby nejnižší v celé Evropské unii. Česká republika se o své obyvatelstvo stará a dbá o to, aby lidé, kteří nemají příjmy, získávali od státu finanční prostředky pomocí sociálních dávek či příspěvků a tím se zde nacházelo minimum lidí, kteří se nachází pod hranicí míry rizika chudoby.

Z údajů vyplývajících z kapitoly č. 4 je možné potvrdit hypotézu č. 2, říkající že podíl domácností, které nemají ani sprchu ani vanu ve svém bytě, je nejvyšší v Rumunsku.

Ukazatel, který zkoumá podíl domácností, které nemají ani sprchu ani vanu ve svém bytě, je porovnáván ve státech Evropské unie. Ze zjištění vyplývá, že nejvyšší počet těchto domácností se nachází v Rumunsku. Z velké části je to způsobeno nedostatečnými finančními prostředky na rekonstrukce bytů a převážně nízkými hygienickými návyky obyvatel Rumunska.

Z tabulky č. 19 v kapitole 4 lze vyvrátit hypotézu č. 3, kde průměrný příjem na osobu v domácnosti je mezi 15 001 – 20 000 Kč.

V České republice se vyskytuje nejvíce osob v domácnosti, kde průměrný příjem na osobu se pohybuje mezi 10 001 – 15 000 Kč. Celkem je to 39,9% osob v domácnostech. Oproti tomu osob s průměrnými příjmy mezi 15 001 až 20 000 Kč je pouze 13,2%. Domácnosti zaměstnanců, samostatně činných a důchodců mají nejčastěji příjmy na jednu osobu v této domácnosti také mezi 10 001 až 15 000 Kč. Domácnosti, kde první osoba v domácnosti je nezaměstnaná, mají nejčastěji příjmy na osobu do 4 000 Kč. Tyto osoby dostávají příspěvky od úřadu práce. Domácnosti, kde první osoba v čele není ekonomicky aktivní a ani nepobírala důchod, jsou ostatní domácnosti. Důchod jedné osoby v této domácnosti se pohybuje nejčastěji mezi 4 001 – 6 000 Kč. Mezi tyto osoby patří osoby, které pobírají rodičovský příspěvek, nebo jsou to studenti.

Statistické šetření, které probíhá ve vybraných domácnostech, přináší velké množství porovnatelných ukazatelů. Tyto ukazatele se zjišťují v průběhu několika let. Přinášejí údaje ze všech států Evropské unie, které je možné mezi sebou porovnávat. A sledují údaje, vlivem kterých se porovnávají ostatní státy Evropské unie s Českou republikou.

Seznam tabulek

- Tab. č. 1: Částky životního minima od 1. 1. 2012
- Tab. č. 2: Porovnání životního minima se státy sousedícími s Českou republikou z roku 2008 (v €)
- Tab. č. 3: Giniho koeficient vybraných zemí
- Tab. č. 4: Vývoj Giniho koeficientu v ČR
- Tab. č. 5: Počet domácností, ve kterých probíhá statistické šetření v roce 2012
- Tab. č. 6: Míra stálého rizika chudoby (v %)
- Tab. č. 7: Míra rizika chudoby osob ve věku 65 a více (v %)
- Tab. č. 8: Míra rizika chudoby po sociálních dávkách (v %)
- Tab. č. 9: Míra rizika chudoby – v členění podle nejvyššího dosaženého stupně vzdělání ED0-2 (v %)
- Tab. č. 10: Míra rizika chudoby – v členění podle nejvyššího dosaženého stupně vzdělání ED0-4 (v %)
- Tab. č. 11: Míra rizika chudoby – v členění podle nejvyššího dosaženého stupně vzdělání ED0-6 (v %)
- Tab. č. 12: Nerovnost v rozdělení příjmů (v %)
- Tab. č. 13: Nedostatek osobního automobilu (%)
- Tab. č. 14: Podíl na celkové populaci žijící v bytě s prosakující střechou, vlhkými stěnami, podlahami či základy, nebo hnilobou v okenních rámech (%)
- Tab. č. 15: Podíl obyvatel žijících v domácnostech a mající problémy s hlukem (v %)
- Tab. č. 16: Podíl na celkovém počtu obyvatel, které nemá ani vanu, ani sprchu ve svém bytě (%)
- Tab. č. 17: Podíl mladých lidí ve věku 18-34 let žijící se svými rodiči (%)
- Tab. č. 18: Rozdělení jednočlenných domácností (%)
- Tab. č. 19: Domácnosti podle postavení osoby v čele (%)

Tab. č. 20: Rozdělení domácností a osob podle životního minima (%)

Tab. č. 21: Demografické charakteristiky domácnosti (%)

Tab. č. 22: Míra stálého rizika chudoby vzhledem k HDP v roce 2008

Tab. č. 23: Nerovnost v rozdělení příjmů ve vztahu k HDP v roce 2008

Tab. č. 24: Míra rizika chudoby po sociálních dávkách ve vztahu k HDP v roce 2009

Tab. č. 25: Míra stálého rizika chudoby ve vztahu k míře dlouhodobé nezaměstnanosti
v roce 2009

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Hranice chudoby v EU – rok 2007 (denní příjem v eurech)

Obr. č. 2: Míra stálého rizika chudoby vzhledem k HDP v roce 2008

Obr. č. 3: Nerovnost v rozdělení příjmů ve vztahu k HDP v roce 2008

Obr. č. 4: Míra rizika chudoby po sociálních dávkách ve vztahu k HDP v roce 2009

Obr. č. 5: Míra stálého rizika chudoby ve vztahu k míře dlouhodobé nezaměstnanosti
v roce 2009

Seznam použitých zkratek

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

EU-SILC – European Union – Statistics on Income and Living Conditions

HDP – Hrubý domácí produkt

SLDB – sčítání lidu, domů a bytů

SRÚ – statistika rodinných účtů

ŽM – životní minimum

Zdroje

HINDLS, Richard., HRONOVÁ, Stanislava., SEGER, Jan., a kol. *Statistika pro ekonomiky*. 8. vydání, Praha:Professional Publishing a.s., 2007, 415 s., ISBN 978-80-86946-43-6

MACEK, Jan., FISCHER, Jakub., POTUČKOVÁ, Čestmíra., a kol. *Ekonomická a sociální statistika*. 1. vydání, Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2008, 242 s., ISBN 978-80-7043-642-4

PITROVÁ, K. *Statistika příjmů a výdajů obyvatelstva*. (přednáška) Cheb: Západočeská univerzita v Plzni, 24. 03. 2011

Každý 16. Čech žije podle dat Eurostatu v materiální nouzi. *Právo*. 2012, ročník (roč. 22), číslo (č. 34), str. 5

Český statistický úřad. *Rodinné účty* [online]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/rodinne_ucty/. Citováno dne 2012-02-04.

Český statistický úřad. *Výběrové šetření příjmů a životních podmínek domácností* [online]. Dostupné z: http://www.czso.cz/vykazy/vykazy.nsf/i/vyberove_setreni_prijmu_a_zivotnich_podminek_domacnosti/. Citováno dne 2012-02-04.

Český statistický úřad. *Míra stálého rizika chudoby* [online]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/pll/eutab/html.h?ptabkod=tsisc040>. Citováno dne 2012-02-08.

Český statistický úřad. *Míra rizika chudoby osob ve věkové kategorii 65 a více* [online]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/pll/eutab/html.h?ptabkod=tsdde320>. Citováno 2012-02-08.

Český statistický úřad. *Míra rizika chudoby po sociálních dávkách* [online]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/pll/eutab/html.h?ptabkod=tsisc030>. Citováno dne 2012-02-09.

Český statistický úřad. *Míra rizika chudoby, v členění podle nejvyššího stupně dosaženého vzdělání* [online]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/pll/eutab/html.h?ptabkod=tsdsc420>. Citováno dne 2012-02-09.

Český statistický úřad. *Nerovnost v rozdělení příjmů* [online]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/pll/eutab/html.h?ptabkod=tsdsc260>. Citováno dne 2012-02-10.

Český statistický úřad. *Podíl obyvatel žijících v domácnostech a majících problémy s hlukem* [online]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/pll/eutab/html.h?ptabkod=tsdph390>. Citováno dne 2012-02-10.

Český statistický úřad. *Naše země má nejnižší míru příjmové chudoby v Evropě* [online]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/BE0037D83A/\\$File/1804110632_33.pdf](http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/BE0037D83A/$File/1804110632_33.pdf). Citováno dne 2012-02-12.

Český statistický úřad. *Domácnosti podle postavení osoby v čele* [online]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/CB0030D260/\\$File/3012111b.pdf](http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/CB0030D260/$File/3012111b.pdf). Citováno dne 2012-03-10.

Český statistický úřad. *Domácnosti podle postavení osoby v čele* [online]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/CB0030D29E/\\$File/3012111c.pdf](http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/CB0030D29E/$File/3012111c.pdf). Citováno dne 2012-03-10.

Český statistický úřad. *Domácnosti podle čistého peněžního příjmu ve vztahu k životnímu minimu* [online]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/CB0030D257/\\$File/3012115c.pdf](http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/CB0030D257/$File/3012115c.pdf). Citováno dne 2012-03-15.

Eurostat. *Nedostatek osobního automobilu* [online]. Dostupné z: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_mddu05&lang=en. Citováno dne 2012-03-20.

Eurostat. *Podíl na celkové populaci žijící v bytě s prosakující střechou, vlhkými stěnami, podlahami či základy, nebo hnilobou v okenních rámech* [online]. Dostupné z: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_mdho01&lang=en. Citováno dne 2012-03-20.

Eurostat. *Podíl na celkovém počtu obyvatel, které nemá ani vanu, ani sprchu ve svém bytě* [online]. Dostupné z: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_mdho02&lang=en. Citováno dne 2012-03-25.

Eurostat. *Podíl mladých lidí ve věku 18-34 let žijící se svými rodiči* [online]. Dostupné z: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_lvps08&lang=en. Citováno dne 2012-03-25.

Eurostat. *Rozdělení domácností podle velikosti domácnosti* [online]. Dostupné z: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_lvph03&lang=en. Citováno dne 2012-03-25.

Eurostat. *Hrubý domácí produkt* [online]. Dostupné z: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=urt_e3gdp&lang=en. Citováno dne 2012-04-24.

Eurostat. *Míra dlouhodobé nezaměstnanosti* [online]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=t_spsc330&plugin=1. Citováno dne 2012-04-26.

Finance.cz. *Vývoj průměrné a minimální mzdy* [online]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/makrodata-eu/trh-prace/statistiky/mzda/>. Citováno dne 2012-04-21.

Kurzycz. *Životní minimum* [online]. Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/kalkulacka/zivotni-minimum/>. Citováno dne 2012-02-07.

Novinky.cz. *Šedesát procent domácností má podprůměrný příjem* [online]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/finance/239171-sedesat-procent-domacnosti-ma-podprumerny-prijem.html>. Citováno dne 2012-04-14.

Středoevropské centrum pro finance a management. *Giniho koeficient* [online]. Dostupné z: <http://www.finance-management.cz/080vypisPojmu.php?IdPojPass=103>. Citováno dne 2012-02-07.

Tuleja. *Vývoj Giniho koeficientu v ČR* [online]. Dostupné z: http://tuleja.rs.opf.slu.cz/data/analyz/AO_0702.pdf. Citováno dne 2012-02-07.

Životní minimum. *Jaké je životní minimum v zahraničí* [online]. Dostupné z: <http://zivotni-minimum.eu/jake-je-zivotni-minimum-v-zahranici/>. Citováno dne 2012-02-07.

Seznam příloh

Příloha A: Statistické šetření – Životní podmínky 2011

Příloha B: Hranice chudoby v EU – rok 2007 (denní příjem v eurech)

Přílohy

Příloha A: Statistické šetření – Životní podmínky 2011

Účast v šetření je dobrovolná. Zjištěné individuální údaje jsou chráněny podle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

T

Tazatel zaznamená datum návštěvy a celkový čas zahájení a ukončení rozhovoru nad všemi dotazníky.	den <input type="text"/> <input type="text"/> měsíc <input type="text"/> <input type="text"/>
zahájení <input type="text"/> : <input type="text"/> : <input type="text"/>	ukončení <input type="text"/> : <input type="text"/> : <input type="text"/>

Adresa nešetřena - administrativní odpad (pouze 1. vlna)

A1 Údaje o vyšetření bytu/domácnosti				
	HD1	HD2	HD3	HD4
1. Domácnost vyšetřena	☐	☐	☐	☐
Domácnost nevyšetřena				
2. odmítnutí šetření (neochota sdělovat informace)	☐	☐	☐	☐
3. domácnost nezastřižena, dočasně nepřítomná	☐	☐	☐	☐
4. domácnost neschopna účasti (zdrav. důvody, vysoký věk)	☐	☐	☐	☐
5. jiné důvody (jazyková bariéra)	☐	☐	☐	☐
šetření nepřichází v úvahu (pouze 2. až 4. vlna)				
6. - celá HD odstěhovaná	☐	☐	☐	☐
7. - celá HD v kolektivní domácnosti nebo instituci	☐	☐	☐	☐
8. - celá HD v zahraničí	☐	☐	☐	☐
9. - žádný člen HD již nežije	☐	☐	☐	☐
10. - HD již neobsahuje panelovou osobu	☐	☐	☐	☐
11. - HD sloučena s jinou HD v bytě	☐	☐	☐	☐

A2 Změny v domácnosti (pouze vyšetřené domácnosti ze 2. až 4. vlny)				
	HD1	HD2	HD3	HD4
1. některá panelová osoba se z HD odstěhovala	☐	☐	☐	☐
2. domácnost rozdělena v rámci bytu	☐	☐	☐	☐
3. jiná změna nebo beze změny	☐	☐	☐	☐

Poznámky:

Kód CZ NUTS	CZ0	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
A1 Identifikační údaje	1. Území	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	2. Pagina	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	3. Číslo SO	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	4. Vlna šetření	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	5. Aktuální počet hospodařících domácností (jen u vyšetřného bytu)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	6. Číslo tazatele	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
AIK. Kontrolní součet	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Obec:	<input type="text"/>			

Vzory číslic 0123456789 Vyznačování

A3 Druh domu	
1. samostatně stojící rodinný dům	☐
2. dvojdomek, řadový dům	☐
3. bytový dům s méně než 10 byty	☐
4. bytový dům s 10 a více byty	☐
5. jiný	☐

A4 Počet dotazníků			
A byt	<input type="text"/>	B HD	<input type="text"/>
C osoby	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
CM modul	<input type="text"/>	za byt celkem <input type="text"/>	

A5 Osoby zúčastněné na šetření			
	Datum	Jméno	Podpis
Tazatel předal	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Kontroloval, vyznačil	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

T

A6 Údaje o osobách

Zapisují se následující osoby:

V domácnostech, které jsou zahrnuty do šetření **prvním rokem**, se zapisují osoby, které ve vybraném bytě obvykle bydlí, dále podnájemníci a hosté, jejichž zamýšlená délka pobytu v dané domácnosti je delší než 6 měsíců, a rovněž osoby dočasně nepřítomné, které však nejsou členy žádné jiné bytové domácnosti, mají jasnou finanční vazbu na vybranou domácnost a jejich nepřítomnost nepřekročí dobu 6 měsíců. Výjimku tvoří osoby studující nebo pracující mimo domov, u nichž nezáleží na délce nepřítomnosti, avšak nesmí mít žádnou jinou soukromou adresu a musí mít úzké finanční vazby na vybranou domácnost.

V domácnostech, které jsou zahrnuty do šetření **opakovaně**, se zapíše všechny osoby z Výpisu osob z předchozí vlny šetření, a to jak současní členové domácnosti, tak i odstěhované a zemřelé osoby. Zapisují se i nově přistěhovaní a narození, kteří jsou členy HD s alespoň jednou panelovou osobou.

Nezapisují se osoby, které jsou jen dočasně přítomné, ale mají svou vlastní domácnost jinde (návštěvy, osoby jinde v nájmu atd.), a dále osoby dlouhodobě nepřítomné bez existenčních vazeb na vybranou domácnost, jejichž doba nepřítomnosti je delší než 6 měsíců. Při opakovaně návštěvě domácnosti se nezapisují ani osoby, které spolu tvoří samostatnou HD složenou pouze z osob mimo panel, tj. členové HD, která neobsahuje žádnou panelovou osobu.

Pořadové číslo		IČ osoby	Křestní jméno	Vztah k uživateli bytu, osobě v čele HD			Identifikační číslo (ze sl. 3)		
osoby	HD						otce	matky	partnera
			Slouží ke snadnější identifikaci osob při rozhovoru. Jako první se zapíše uživatel/ka bytu, pak jeho/její partner/ka, děti a ostatní osoby.	BD	HD				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1.	☐	☐		☐	☐	☐	☐	☐	
2.	☐	☐		☐	☐	☐	☐	☐	
3.	☐	☐		☐	☐	☐	☐	☐	
4.	☐	☐		☐	☐	☐	☐	☐	
5.	☐	☐		☐	☐	☐	☐	☐	
6.	☐	☐		☐	☐	☐	☐	☐	
7.	☐	☐		☐	☐	☐	☐	☐	
8.	☐	☐		☐	☐	☐	☐	☐	
9.	☐	☐		☐	☐	☐	☐	☐	
10.	☐	☐		☐	☐	☐	☐	☐	

A7 Dohledané osoby

Původní identifikace dohledaných osob z předchozí vlny šetření	území	pagina	IČ osoby	
	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

Vztah k uživateli bytu, osobě v čele HD

- 1 uživatel/ka bytu, osoba v čele HD
- 2 manželka, družka (ve sl. 5 též manžel, druh)
- 3 syn, dcera
- 4 zeť, snacha
- 5 vnuk, vnučka
- 6 otec, matka, tchán, tchyně
- 7 bratr, sestra
- 8 jiná příbuzná/blízká osoba
- 9 podnájemník, členové jeho HD (pouze sl. 5)

A8 Údaje o společném hospodaření

Uvedte prosím pořadová čísla osob, které spolu v rámci bytu/domu tvoří samostatně hospodařící domácnosti. Např. 1 + 2, 3 + 4 + 5, 6.

Pořadová čísla osob	HD č. 1	HD č. 2	HD č. 3	HD č. 4	HD č. 5

A6 Údaje o osobách

Měsíc a rok narození		Pohlaví 1 muž 2 žena	Rodinný stav	Rok sňatku	Přítomnost/nepřítomnost v domácnosti (demografický pohyb, stěhování)								Kontrolní součet
měsíc	rok (poslední dvojčíslí)				Měsíc od	Rok od	Měsíc do	Rok do	Měsíc od		Rok do		
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

Rodinný/osobní stav 1 svobodný(-á) 2 ženatý, vdaná, registrované partnerství 3 ovdovělý(-á), registrované partnerství zaniklé smrtí 4 rozvedený(-á), registrované partnerství zaniklé rozhodnutím * U registrovaného partnerství se zapisuje dvojčíslí roku poslední registrace	Status osoby (pouze 2. až 4. vlna) 1 osoba šetřena v tomto bytě i v minulém roce 2 přistěhovaný(-á) 3 narozený(-á) 4 odstěhovaný(-á) 5 zemřelý(-á) 6 bývalý člen domácnosti přítomný v minulém roce více než 3 měsíce	Místo odstěhování 1 do jiné soukromé domácnosti v ČR 2 do kolektivní domácnosti či instituce 3 do zahraničí 4 nezjištěno
---	--	---

T

Poznámky:

A6 Údaje o osobách

T

Pořadové číslo osoby	Nejvyšší dokončené vzdělání		Současné studium		Dotazník C za osobu			Kontrolní součet
	Dvojitěji roku dokončení nejvyššího vzdělání				Výsledek vyšetření dotazníku C	Způsob vyplnění	IČ osoby, která poskytla údaje za jinou osobu	Součet číselných hodnot ve sloupcích 24 až 29
	24	25	26		27	28	29	30
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								

Nejvyšší dokončené vzdělání / Současné studium
0 předškolní děti, neukončený 1. stupeň ZŠ (sl. 24)
1 první stupeň ZŠ
2 druhý stupeň ZŠ
3 vyučen(a), nižší střední
4 úplné střední s maturitou
5 nástavbové studium, pomaturitní kurzy, absolvování dvou nebo více SŠ
6 vyšší odborné (DiS.)
7 vysokoškolské bakalářské
8 vysokoškolské magisterské či inženýrské
9 doktorské (Ph.D., CSc., DrSc.)

Výsledek vyšetření dotazníku C
1 kompletní
2 částečně vyplněný - chybí příjmy
3 částečně vyplněný - příjmy jsou, chybí jiné údaje
4 nevyplněný
5 osoba mladší 16 let
6 osoba již není členem domácnosti

Způsob vyplnění
1 osobně s tazatelem
2 jinou osobou
3 samovyplnění

T

Při opětovné návštěvě tazatel nejprve dotazem u respondenta ověří, zda se jedná o byt stejné velikosti a uspořádání jako v předchozím roce šetření, tj. bez zásadních změn co do počtu místností, rozlohy bytu nebo jeho příslušenství. Dále se ujistí, že nedošlo ke změně počtu hospodařících domácností v bytě (sloučení/rozdělení domácností).

taková změna nastala ↓ stejný byt jako loni → B5

Bydlení

B1 Kolik obytných místností využívá Vaše domácnost?

počet místností

B2 Jaká je celková plocha Vašeho bytu?

plocha v m²

B3 Je ve Vašem bytě následující příslušenství?

	ano	ano, s další HD v bytě	ne
1. koupelna, sprchový kout	☐	☐	☐
2. splachovací WC	☐	☐	☐

B4 Kdy jste se nastěhovali do tohoto bytu? Pokud došlo ke změně právního vztahu Vaší domácnosti k tomuto bytu, uveďte rok této změny.

rok

B5 Vnímáte některý z následujících problémů spojených s Vaším bydlením?

	ano	ne
1. zatékání střešou, vlhké zdi, podlahy, základy nebo shnilá okna, rámy, podlahy	☐	☐
2. příliš tmavý byt, nedostatek denního světla	☐	☐
3. příliš malý byt, nedostatek místa	☐	☐
4. hluk od sousedů nebo hluk z ulice (doprava, obchody, továrny atd.)	☐	☐
5. znečištění, špína nebo jiné problémy se životním prostředím v okolí	☐	☐
6. kriminalita, násilí nebo vandalismus v okolí	☐	☐

B6 Jakou právní formou Vaše domácnost užívá tento byt?

Vlastníci	1. byt ve vlastním domě	☐	→ B7
	2. byt v osobním vlastnictví	☐	
	3. družstevní byt (SBD)	☐	
Nájemci	4. nájemní (pronajatý) byt	☐	→ B11
	5. podnájem (část bytu)	☐	
Bezplatné užívání	6. služební, domovníký byt	☐	→ B12
	7. bydlení u příbuzných apod.	☐	

B1 Identifikační údaje	1. Území	<input type="text"/>
	2. Pagina	<input type="text"/>
	3. Číslo HD	<input type="text"/>
	4. IČ osoby, která poskytla informace pro dotazník B	<input type="text"/>
B1K. Kontrolní součet	<input type="text"/>	

Vzory číslíc Vyznačování

Vlastníci

B7 Splácíte nebo spláceli jste v minulém roce na tento dům/byt hypotéku nebo úvěr ze stavebního spoření?

1. ano, alespoň jedna splátka byla v minulém roce
 2. ano, splácíme až od letošního roku → B12
 3. ne → B12

B8 Můžete mi sdělit celkovou měsíční splátku Vaší hypotéky/úvěru zahrnující splátku jistiny i úroků?

měsíční splátka v Kč

B9 Kolik činila počáteční výše Vaší hypotéky/úvěru, tj. výše jistiny?

částka v Kč

B10 Ve kterém roce jste si Vaší hypotéku/úvěr sjednali a na kolik let byla Vaše hypotéka/úvěr sjednána?

rok sjednání

celková doba splácení

Nájemci

B11 Jaký typ nájemného platíte?

1. tržní 2. regulované

Tržní cena bytu/domu

B12 Následující otázka slouží k odhadu současných cen bydlení v ČR. Pokud se prosím odhadnout tržní cenu bytu/domu, ve kterém bydlíte.

cena v Kč

BK1. Kontrolní součet za otázky B1, B2, B4, B8 až B10 a B12

Náklady na bydlení

B13 Uveďte prosím náklady na Vaše bydlení dle jednotlivých výdajových položek:

	neplati	zahrnuto v položce 1	částka v Kč
měsíční - současné			
1. nájemné, úhrada za užívání bytu, fond oprav atd.	☐	☐	<input type="text"/>
2. společné služby pro celý dům	☐	☐	<input type="text"/>
3. elektřina	☐	☐	<input type="text"/>
4. ústřední vytápění a teplá voda	☐	☐	<input type="text"/>
5. plyn z dálkového zdroje	☐	☐	<input type="text"/>
6. vodné a stočné	☐	☐	<input type="text"/>
roční - minulý kalendářní rok			
7. odvoz odpadků	☐	☐	<input type="text"/>
8. tuhá a tekutá paliva	☐	☐	<input type="text"/>
9. ostatní náklady (pojištění domu/bytu, běžná údržba)	☐	☐	<input type="text"/>
B13K. Kontrolní součet za tab. B13			<input type="text"/>

B14 Vezmete-li v úvahu své celkové náklady na bydlení a případné splátky hypotéky/úvěru, řekli byste, že jsou tyto výdaje pro Vaši domácnost:

1. velkou zátěží	☐
2. určitou zátěží	☐
3. žádnou zátěží	☐

Vybavení domácnosti

B15 Uveďte prosím, které z následujících předmětů máte ve Vaší domácnosti. U předmětů, které nemáte, označte důvod, proč je nemáte.

	má	nemá	
		nemůže si dovolit	jiny důvod
1. telefon (mobilní, pevná linka)	☐	☐	☐
2. barevný televizor	☐	☐	☐
3. počítač	☐	☐	☐
4. přístup na internet	☐	☐	☐
5. pračka	☐	☐	☐
6. automobil (nikoliv výhradně služební)	☐	☐	☐

Finanční situace

B16 Může si Vaše domácnost dovolit zaplatit z vlastních zdrojů neočekávaný výdaj ve výši 9 100 Kč?

1. ano	☐
2. ne	☐

B17 Může si Vaše domácnost dovolit uvedené služby nebo výrobky?

	ano	ne
1. zaplatit ročně všem členům HD alespoň týdenní dovolenou mimo domov	☐	☐
2. jíst maso, drůbež nebo ryby každý druhý den (nebo jejich vegetariánské náhražky)	☐	☐
3. dostatečně vytápět byt	☐	☐

B18 Splácíte nějaké půjčky z nákupů na splátky nebo leasing či spotřebitelský úvěr? (Nezahrnujte již úvěry spojené s Vaším bydlením.)

1. ano	☐
2. ne	☐ → B20

B19 Do jaké míry představuje splácení těchto dluhů a úroků z nich finanční zátěž pro Vaši domácnost?

1. velkou zátěž	☐
2. určitou zátěž	☐
3. žádnou zátěž	☐

B20 Dostala se Vaše domácnost někdy během posledních 12 měsíců do takových finančních problémů, že nebyla schopna zaplatit v termínu některou z následujících plateb?

	ano, jednou	ano, vícekrát	ne	netýká se
1. nájemné za byt	☐	☐	☐	☐
2. platby za teplo, elektřinu, plyn, vodu za tento byt	☐	☐	☐	☐
3. splátka hypotéky nebo půjčky na tento dům/byt	☐	☐	☐	☐
4. splátky ostatních půjček a úvěrů	☐	☐	☐	☐

B21 Jak vychází Vaše domácnost s celkovým měsíčním příjmem?

1. s velkými obtížemi	☐	4. docela snadno	☐
2. s obtížemi	☐	5. snadno	☐
3. s menšími obtížemi	☐	6. velmi snadno	☐

B22 Jaký nejnižší možný čistý měsíční příjem by musela mít Vaše domácnost, aby s ním vyšla? Odpovězte prosím s přihlednutím k současnému složení a podmínkám ve Vaší domácnosti.

měsíční částka v Kč

Spotřeba z vlastního hospodářství nebo podniku

B23 Odhadněte prosím množství, resp. hodnotu spotřebovaných výrobků, které Vaše domácnost spotřebovala z vlastního hospodářství nebo podniku, který vlastníte nebo provozujete (nezahnujte spotřebu pro krmení zvířat). Uveďte množství, případně částku za celý minulý kalendářní rok.

1. maso a masné výrobky (kg)		5. zelenina (kg)	
2. vejce (ks)		6. dřevo z vlastního lesa (Kč)	
3. brambory (kg)		7. ostatní potraviny a nápoje včetně stravného (Kč)	
4. ovoce (kg)		8. průmyslové výrobky a služby (Kč)	
nemáme	☐	B23K. Kontrolní součet za tab. B23	

Transfery mezi domácnostmi

B24 Mnoho lidí poskytuje peněžní nebo naturální výpomoc osobám žijícím v jiné domácnosti nebo v nějaké instituci. Uveďte prosím částku příjmů/výdajů, kterou jste Vy nebo někdo jiný z Vaší domácnosti v minulém kalendářním roce dostával/poskytoval pravidelně (opakovaně) a u jednorázových částek uveďte součet za celý rok. Pokuste se také odhadnout hodnotu přijatých, resp. věnovaných darů za celý minulý kalendářní rok.

	transfery nebyly		přijaté v Kč	vydané v Kč
1. výživné (na děti i bývalého partnera)	☐	☐ M ☐ R		
2. další opakované peněžní transfery (podpora studentů, blízkých osob v jiných domácnostech)	☐	☐ M ☐ R		
3. jednorázové a mimořádné částky	☐	R		
4. naturální transfery (přijaté/darované produkty z vlastního hospodářství nebo podniku, bezplatné stravování u příbuzných, přijaté/darované výrobky a služby)	☐	R		
			B24K. Kontrolní součet za tab. B24	

Dávky státní sociální podpory a sociální péče

B25 Pobírala Vaše domácnost v minulém kalendářním roce některý z těchto sociálních příjmů? Uveďte prosím počet měsíců pobírání a měsíční částku, resp. částku za celý rok.

	nepobírala		počet měsíců	Kč	počet měsíců	Kč	
1. přídatky na děti	☐	M					
2. sociální příspěvek	☐	M					
3. dávky pěstounské péče	☐	M					
4. příspěvek na bydlení	☐	M					
5. pomoc v hmotné nouzi	☐	M					
6. jiné sociální dávky	☐	R					
7. porodné	nepobírala ☐			Kč	8. pohřebné	nepobírala ☐	Kč
			B25K. Kontrolní součet za tab. B25				

Poznámky:

Příjmy z pronájmu

B26 Měl(a) jste Vy nebo někdo jiný z Vaší domácnosti v minulém kalendářním roce příjem z pronájmu nemovitosti (bytu nebo jeho části, domu, nebytových prostor, chaty, pozemku), popř. movitých věcí (auta, strojů atd.)?

1. ano 2. ne → B29

B27 Můžete prosím uvést, kolik činil příjem z tohoto pronájmu po odečtení nákladů (údržba, opravy, úroky z úvěru, pojištění a jiné poplatky)? Označte, zda uvádíte hrubou nebo čistou částku a zda jde o měsíční nebo roční příjem.

příjem z pronájmu v Kč

1. hrubá částka měsíční
 2. čistá částka roční → B29
 3. neznám přesnou výši ↓

B28 Odhadněte prosím alespoň interval, do kterého by patřil hrubý roční příjem Vaší domácnosti z tohoto pronájmu.

A. méně než 20 000 Kč D. 100 001 – 200 000
 B. 20 001 – 50 000 E. 200 001 – 500 000
 C. 50 001 – 100 000 F. 500 001 a více

Daně z nemovitosti

B29 Platil(a) jste Vy nebo někdo jiný z Vaší domácnosti v minulém roce daň z nemovitosti?

1. ano 2. ne → B32

B30 Uvedte prosím částku, kterou jste musel(a) zaplatit.

částka v Kč → B32

nevím ↓

B31 Odhadněte prosím alespoň interval, do kterého by zaplacená částka pravděpodobně patřila.

A. méně než 1 000 Kč D. 3 001 – 4 000
 B. 1 001 – 2 000 E. 4 001 – 5 000
 C. 2 001 – 3 000 F. 5 001 a více

BK4. Kontrolní součet za otázky B27 a B30

Péče o děti do 12 let (narozené v roce 1998 a později)

B32 Jakým způsobem je ve Vaší domácnosti zajištěna péče o děti do 12 let (kromě péče samotných rodičů případně pěstounů)? Uvedte prosím, zda je Vaše dítě předškolák či školák a kolik hodin týdně tráví v uvedených zařízeních nebo v péči jiné osoby.

Identifikační číslo dítěte	předškolák	školák	1. předškolní zařízení	2. povinná školní docházka	3. školní družina, dětská centra	4. denní zařízení, stacionáře	5. chůva, au-pair	6. prarodiče, příbuzní a známí
<input type="text"/>	☐	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	☐	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	☐	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	☐	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	☐	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
v HD nejsou děti do 12 let		☐	B32K. Kontrolní součet za tab. B32					<input type="text"/>

Poznámky:

Mnohokrát děkujeme za účast na tomto rozhovoru

Tazatel zaznamená datum, čas zahájení a ukončení rozhovoru nad dotazníkem C	den <input type="text"/> <input type="text"/> měsíc <input type="text"/> <input type="text"/>
zahájení <input type="text"/> <input type="text"/> : <input type="text"/> <input type="text"/>	ukončení <input type="text"/> <input type="text"/> : <input type="text"/> <input type="text"/>
Vzory číslic 0123456789	Vyznačování ☒

C1 Identifikační údaje	1. Území	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	2. Pagina	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	3. IČ osoby	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	CIK. Kontrolní součet	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

Pracovní aktivita

C1 Uvedte prosím Vaši pracovní aktivitu v jednotlivých měsících minulého roku a v současnosti. V případě, že jste v měsíci pracoval(a) na částečný úvazek, vyznačte do hlavní činnosti jeden z kódů 1 až 3 a zatrhněte políčko v řádku částečný úvazek.

	1. leden 2010	2. únor 2010	3. březen 2010	4. duben 2010	5. květen 2010	6. červen 2010	7. červenec 2010	8. srpen 2010	9. září 2010	10. říjen 2010	11. listopad 2010	12. prosinec 2010	13. celý rok 2010	14. aktuální stav
A. hlavní činnost	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
částečný úvazek	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
souběžné činnosti														
B. zaměstnanec	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
C. samostatně činný(-á)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D. žák, učeň, student (denní studium)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
důchody a sociální dávky														
E. starobní důchod	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
F. invalidní důchod	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
G. rodičovský příspěvek	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
													C1K. Kontrolní součet za tab. C1	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

Pracovní aktivita - hlavní činnost	
1 zaměstnanec	6 žák, učeň, student (denní studium)
2 samostatně činný(-á)	7 ve starobním důchodu
3 na placené mateřské dovolené	8 v invalidním důchodu
4 na rodičovské dovolené	9 v domácnosti, péče o děti nebo péče o blízkou osobu
5 nezaměstnaný(-á)	0 ostatní ekonomicky neaktivní

CT1 Na základě odpovědí na otázku C1A zaškrtněte odpovídající možnost.	
1. v C1A odpověděl v posledním sloupci kódy 1 až 3	☐ → C13
2. v C1A odpověděl v posledním sloupci kódem 5	☐ → C2
3. v C1A odpověděl v posledním sloupci kódy 4, 6 až 9 nebo 0	☐ → C4

H**Nezaměstnaní**

C2 Jak dlouho jste nezaměstnaný(-á)?	
1. méně než 1 rok ☐	počet měsíců <input type="text"/> <input type="text"/>
2. 1 rok a déle ☐	

C3 Jste evidován(a) na úřadu práce a pobíráte podporu v nezaměstnanosti?	
1. jsem evidován(a) a pobírám podporu ☐	
2. jsem evidován(a) a nepobírám podporu ☐	
3. nejsem evidován(a) ☐	

Nepracující

C4 Vykonal(a) jste během posledních 7 dní nějakou placenou práci nebo podnikatelskou činnost, i kdyby se jednalo pouze o jednu hodinu?	
1. ano, pravidelnou činnost ☐	
2. ano, jednorázovou činnost ☐	
3. ne ☐	

C5 Hledal(a) jste v posledních 4 týdnech práci?	
1. ano ☐	
2. ne, vyřizují založení vlastní firmy ☐	
3. ne, mám již sjednané zaměstnání a nejpozději do 3 měsíců do něj nastoupím ☐	→ C8
4. ne, z jiných důvodů ☐	

C6 Jakým způsobem jste v uplynulých 4 týdnech hledal(a) práci?		
	ano	ne
1. nabídka pracovních míst na úřadu práce	☐	☐
2. žádost o místo přímo u zaměstnavatele	☐	☐
3. pomoc zprostředkovatelské agentury	☐	☐
4. dotaz u příbuzných a přátel	☐	☐
5. inzerce na internetu nebo v novinách	☐	☐
6. účast na pohovoru, zkouškách či testu	☐	☐
7. čekání na výsledek žádosti o místo nebo na výsledek konkurzu	☐	☐
8. jiný aktivní způsob hledání	☐	☐

C7 Jste připraven(a) nastoupit do zaměstnání během 2 týdnů?	
1. ano ☐	2. ne ☐

C8 Byl(a) jste už někdy zaměstnan(a) nebo jste podnikal(a)? (Mělo by se jednat o pravidelnou činnost trvající alespoň 6 měsíců.)	
1. ano ☐	
2. pracuji ve svém prvním zaměstnání ☐	→ C13
3. ne ☐	→ C25

Bývalé hlavní zaměstnání

C9 Jaké bylo Vaše poslední ukončené hlavní zaměstnání (profese)? Popište prosím co nejpodrobněji práci, kterou jste vykonával(a).	
→ dvoumístný kód KZAM: <input type="text"/> <input type="text"/>	
→ dvoumístný kód CZ-ISCO: <input type="text"/> <input type="text"/>	

C10 Jaké postavení jste měl(a) ve svém posledním hlavním zaměstnání?	
1. zaměstnanec ☐	
2. společník, jednatel s.r.o. ☐	
3. osoba samostatně výdělečně činná se zaměstnanci ☐	→ C13
4. osoba samostatně výdělečně činná bez zaměstnanců ☐	
5. pomáhající rodinný příslušník ☐	

C11 Jaký typ pracovní smlouvy jste měl(a) ve svém posledním hlavním zaměstnání?	
1. smlouva na dobu neurčitou ☐	
2. smlouva na dobu určitou ☐	
3. dohoda o pracovní činnosti nebo o provedení práce ☐	
4. práce bez smlouvy ☐	

C12 Měl(a) jste ve svém posledním hlavním zaměstnání nějaké podřízené zaměstnance?	
1. ano ☐	2. ne ☐

C13 Kdy jste nastoupil(a) do svého prvního řádného zaměstnání, popř. začal(a) podnikat?	
první zaměstnání v roce <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	

C14 Kolik let jste od té doby odpracoval(a)?	
počet roků <input type="text"/> <input type="text"/>	

TAZATEL: Pokud respondent odpověděl v otázce C4 kódem 2 (ano, jednorázovou činnost) nebo kódem 3 (ne), přejděte na otázku C24, jinak pokračujte následující otázkou.

CK2. Kontrolní součet za otázky C2, C9, C13 a C14	
<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	

Současné hlavní zaměstnání

C15 Jaké je Vaše současné hlavní zaměstnání (profese)?
Popište prosím co nejpodrobněji práci, kterou vykonáváte.
(Pokud máte více zaměstnání, popište to, ve kterém
odpracujete nejvíce hodin.)

--

→ dvoumístný kód KZAM:

→ dvoumístný kód CZ-ISCO:

C16 Popište hlavní činnost místní jednotky firmy
nebo organizace, kde pracujete.

--

→ dvoumístný kód CZ-NACE:

C17 Jaké postavení máte ve svém současném hlavním
zaměstnání?

1. zaměstnanec	☐	→ C20
2. společník, jednatel s.r.o.	☐	
3. osoba samostatně výdělečně činná se zaměstnanci	☐	
4. osoba samostatně výdělečně činná bez zaměstnanců	☐	
5. pomáhající rodinný příslušník	☐	

C18 Jaký typ pracovní smlouvy máte ve svém zaměstnání?

1. smlouva na dobu neurčitou	☐
2. smlouva na dobu určitou	☐
3. dohoda o pracovní činnosti nebo o provedení práce	☐
4. práce bez smlouvy	☐

C19 Máte ve svém současném zaměstnání nějaké podřízené
zaměstnance?

1. ano	☐	2. ne	☐
--------	--------------------------	-------	--------------------------

C Identifikační údaje	1. Území	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	2. Pagina	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	3. IČ osoby	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	CIK. Kontrolní součet	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

C20 Kolik lidí má místní jednotka firmy nebo organizace, v níž
pracujete? (Do počtu zahrňte také sebe.)

1. 10 a méně osob: přesně	<input type="text"/>	<input type="text"/>	nevím přesně	☐
2. 11 až 19 osob	☐			
3. 20 až 49 osob	☐			
4. 50 a více osob	☐			

C21 Kolik hodin odpracujete ve svém zaměstnání/podnikání
nebo při práci pro rodinnou firmu? Uvedte prosím obvyklý
počet hodin týdně. (U zaměstnanců se zahrne
i neplacená práce přesčas.)

hlavní zaměstnání	<input type="text"/>	<input type="text"/>
další zaměstnání (přichází-li v úvahu)	<input type="text"/>	<input type="text"/>

TAZATEL: Pokud je součet odpracovaných hodin v předchozí
otázce C21 menší než 30 hodin, pokračujte následující otázkou
C22, jinak přejděte na otázku C23.

C22 Uvedte důvod, proč pracujete méně než 30 hodin týdně.

1. vlastní nemoc nebo invalidita	☐
2. chtěl(a) bych pracovat více hodin, ale nemohu najít práci na plný úvazek	☐
3. studium nebo proškolení	☐
4. nechci pracovat více hodin	☐
5. péče o děti nebo jiné osoby	☐
6. počet hodin za všechna moje zaměstnání je považován za plný úvazek	☐
7. jiné důvody	☐

CK3. Kontrolní součet za otázky C15, C16, C20 a C21

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

C23 Změnil(a) jste od 1.1.2010 své hlavní zaměstnání?
Pokud ano, uveďte měsíc a rok ukončení předchozího zaměstnání. (V případě více změn uveďte poslední.)

1. ano

měsíc rok

2. ne → C25

C24 Proč jste změnil(a) své předchozí zaměstnání, resp. ukončil(a) své poslední zaměstnání?

1. získání nebo hledání lepšího místa

2. konec zaměstnání na dobu určitou

3. donucen(a) k odchodu zaměstnavatelem (propuštění z práce, uzavření firmy atd.)

4. prodej nebo uzavření vlastní či rodinné firmy

5. potřeba pečovat o děti nebo o blízkou osobu

6. přestěhování kvůli zaměstnání partnera nebo z důvodu sňatku

7. vlastní nemoc nebo invalidita

8. všechny ostatní důvody (odchod do starobního nebo předčasného důchodu, změna bydliště, další studium, rozhodnutí žít z úspor atd.)

TAZATEL: Na otázku C24 odpovídá také respondent, který pracoval (C8 kód 1), ale nemá současné hlavní zaměstnání (C15 až C21 není vyplněné).

PŘÍJMY ZA ROK 2010

Příjmy ze závislé činnosti

C25 Měl(a) jste v minulém kalendářním roce příjem ze závislého pracovního poměru? Vedle příjmu z hlavního pracovního poměru uveďte případný příjem z dalších pracovních poměrů, prací na dohody a ostatních jednorázových a příležitostných prací.

1. ano 2. ne → C32

C26 Uveďte prosím, kolik činil v minulém kalendářním roce Váš hrubý, resp. čistý příjem ze zaměstnání (dle uvedených položek). Můžete uvést buď pravidelný měsíční příjem (průměrný) nebo celkový roční příjem zahrnující i veškeré příplatky a mimořádné příjmy.

		počet měsíců		Kč		počet měsíců		Kč	
hlavní pracovní poměr	hrubý ☐	M	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	čistý ☐	R	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
další pracovní poměr	hrubý ☐	M	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	čistý ☐	R	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
dohoda(-y) o provedení práce	hrubý	R	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
dohoda(-y) o pracovní činnosti	hrubý	R	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

C27 Obržel(a) jste v minulém kalendářním roce některou z následujících položek jako příjem navíc?
- náhrada za přesčasy; 13. a 14. plat; mimořádné odměny, prémie; podíly na výsledku hospodaření firmy, bonusy; příplatek na dovolenou, příspěvek FKSP; odstupné; spropitné; jiné platby (ošatné, diety, provize atd.)

1. ano → C28

2. ne → C29

C28 Pokud jste nezahmul(a) některou z těchto položek do výše uvedených příjmů, uveďte prosím hrubou, resp. čistou částku těchto dodatečných plateb za celý minulý kalendářní rok.

hrubá částka v Kč

čistá

všechny platby jsou již zahrnuty

CK4. Kontrolní součet za otázky C23, C26 a C28

Požítky od zaměstnavatele

C29 Poskytoval Vám Váš zaměstnavatel v minulém kalendářním roce automobil, dodávku či jiné motorové vozidlo, které jste mohli(a) využívat i pro soukromé účely? Pokud ano, uveďte kolik měsíců jste jej využíval(a).

1. ano, využíval(a) jsem počet měsíců
2. neposkytoval / nevyužíval(a) jsem

C30 Poskytoval Vám Váš zaměstnavatel v minulém kalendářním roce příspěvky na stravování? Pokud ano, uveďte prosím počet měsíců, po které jste tyto příspěvky pobíral(a), jejich počet za měsíc a dále jejich hodnotu a cenu, za jakou jste je koupil(a).

1. závodní stravování 2. stravenky
- počet měsíců ks/měsíc
- hodnota jídla / hodnota stravenky za cenu
3. neposkytoval / nevyužíval(a) jsem

C31 Poskytoval Vám Váš zaměstnavatel některé další výhody a nepeněžní služby, ať už zdarma nebo za částečnou úhradu? Odhadněte prosím roční výši (v Kč) těch, které jste v minulém kalendářním roce využíval(a).

1. mobilní nebo pevný telefon
2. jazykové kurzy
3. příspěvek na benzín, dopravu
4. slevu na firemní zboží nebo služby
5. příspěvek na sportovní vyžití, dovolenou
6. příspěvek na penzijní nebo životní pojištění

Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti

C32 Měl(a) jste v minulém kalendářním roce nějaké příjmy ze živnostenského podnikání, zemědělské výroby, z podnikání podle zvláštních předpisů (lékaři, advokáti), z výkonu nezávislého povolání (profesionální sportovci, umělci, tlumočníci), z podílu společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti nebo příjmy z autorských práv?

1. ano → C34
2. ano, jako spolupracující osoba
3. ne → C37

C33 Uveďte prosím částku rozepsanou na Vaši osobu jako podíl z úhrnné společné částky.

částka v Kč → C37

C34 Jaký byl Váš výsledek hospodaření (tj. rozdíl mezi příjmy a výdaji) za minulý kalendářní rok? Vyberte prosím některou z následujících možností pro vyčíslení Vašich příjmů z podnikání.

1. **daňové přiznání** (ř. 113)
- hrubý zisk/ztráta v Kč
- snížený o případný podíl přerozdělený na spolupracující osoby
2. **přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2010**
- rozdíl příjmů a výdajů vykázaný pro ČSSZ
3. **roční účetní závěrka**
- hospodářský výsledek
4. **žádný dokument**
- vlastní odhad hrubý
zisk/ztráty v Kč čistý

C35 Využíval(a) jste **opakovaně** peněžní prostředky z příjmů z Vašeho podnikání na soukromé účely, jako např. na provoz domácnosti či uspokojování běžných osobních potřeb členů domácnosti? Pokud ano, uveďte prosím počet měsíců a pravidelné měsíční částky.

1. ano 2. ne
- počet měsíců měsíční částka v Kč

C36 Použil(a) jste nějaké peněžní prostředky z příjmů z Vašeho podnikání na **jednorázové** výdaje typu dovolená, školné, zařízení domácnosti, rekonstrukce bytu atd.? Pokud ano, uveďte prosím součet všech částek použitých pro domácnost za celý minulý kalendářní rok.

1. ano 2. ne
- celková roční částka v Kč

C37 Měl(a) jste v minulém kalendářním roce příjmy za příspěvky do novin, časopisů, rozhlasu nebo televize jako drobné autorské honoráře nepřesahující 7 000 Kč měsíčně od téhož plátce? Pokud ano, uveďte prosím jejich roční úhm.

1. ano 2. ne
- celková roční částka v Kč

CK5. Kontrolní součet za otázky C29 až C31, C33 až C37

H

Ostatní příjmy

C38 Měl(a) jste v minulém kalendářním roce některé z následujících příjmů, ať už pravidelných nebo jednorázových? Uveďte prosím vždy čistý celoroční příjem.

	neměl(a)	roční částka v Kč
1. příjmy z kapitálového majetku úroky z účtů v bance, z vkladů a vkladových listů; podíly na zisku kapitálových společností a družstev, dividendy z akcií; výnosy z cenných papírů, dluhopisy, obligace; příjmy ze zdrojů v zahraničí	☐	
2. příjmy z prodeje příležitostná domácí samovýroba; prodej zemědělských výrobků jako přebytků z osobního hospodářství	☐	
3. příjmy ze životního pojištění pojistné plnění pro případ dožití určitého věku nebo v případě úmrtí jiné osoby	☐	
4. příjmy z neživotního pojištění plnění z jiných druhů pojištění (úrazové, nemovitosti, domácnosti, motor. vozidel atd.)	☐	
5. stipendia, kapesné učňů prospěchové, sociální i ubytovací stipendium	☐	
6. jiné příjmy náhrady majetkových křivd (restituce; totální nasazení, PTP); výhry z loterií, sázek, sportovních a jiných soutěží; dědictví, odstupné za uvolnění bytu; státní podpora a úroky ze stavebního spoření (pouze v případě jednorázové výplaty)	☐	
C38K. Kontrolní součet za tab. C38		

Sociální příjmy

C39 Pobíral(a) jste v minulém kalendářním roce některý z uvedených druhů sociálních příspěvků a dávek? Uveďte prosím počet měsíců pobírání a měsíční částku. U vybraných dávek uveďte také počet dní nemoci, resp. OČR, pokud se jednalo o dobu kratší než 1 měsíc.

		nepobíral(a)	počet měsíců	Kč	počet měsíců	Kč
1. podpora v nezaměstnanosti	rekvalifikace ☐	☐				
2. rodičovský příspěvek		☐				
3. příspěvek na péči		☐				
4. výsluhový příspěvek, odchodné		☐				
dávky nemocenského pojištění						
5. nemocenské	počet dní nemoci	☐				
6. ošetřovné	počet dní OČR	☐				
7. peněžitá pomoc v mateřství		☐				
8. vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství		☐				
dávky důchodového pojištění						
9. starobní důchod		☐				
10. vdovský/vdovecký důchod		☐				
11. invalidní důchod		☐				
12. sirotčí důchod	počet dětí	☐				
13. příspěvky pro těžce zdravotně postižené občany (na opatření zvláštních pomůcek, na úpravu bytu, na zakoupení a provoz motorového vozidla atd.)		☐				
C39K. Kontrolní součet za tab. C39						

I

Daně z příjmu

C40 Měl(a) jste v minulém kalendářním roce nějaké zdanitelné příjmy, ze kterých Vy resp. Váš zaměstnavatel odvádíte daň?

1. ano
2. ne → C42

C41 Uplatňujete za rok 2010 u svého zaměstnavatele nebo ve svém daňovém priznání nárok na následující úlevy na dani?

1. na vyživované dítě počet dětí
2. na vyživované dítě ZTP-P počet dětí
3. na manželku/manžela
4. na manželku/manžela, který je držitelem ZTP-P
5. na poživatele invalidního důchodu (1. a 2. stupeň)
6. na poživatele invalidního důchodu (3. stupeň)
7. na držitele ZTP-P
8. na studium
9. hodnota daru
10. odečet úroků
11. penzijní připojištění
12. životní pojištění
13. členský příspěvek odborů
14. odpočet ztráty
15. další položky podle §34

Poznámky:

Penzijní připojištění**I**

C42 Platil(a) jste si v minulém kalendářním roce příspěvky na penzijní připojištění?

Pokud ano, uveďte prosím počet měsíců a měsíční částku Vašich (vlastních) příspěvků v minulém kalendářním roce.

1. ano 2. ne
- počet měsíců měsíční částka v Kč

C43 Pobíral(a) jste v minulém kalendářním roce pravidelný důchod z Vašeho penzijního připojištění?

Pokud ano, uveďte prosím počet měsíců a měsíční částku pobíraného důchodu.

1. ano 2. ne
- počet měsíců měsíční částka v Kč

Biografické informace

TAZATEL: Otázky C44 až C46 je nutné vyplnit **v první vlně**, dále u **přistěhovaných osob, osob narozených v roce 1994 a osob, u kterých došlo ke změně**.

C44 Ve které zemi jste se narodil(a)?

1. ČR (území dnešní ČR)
2. jiná země:

C45 Jaká je Vaše státní příslušnost? Pokud máte dvoji občanství, uveďte prosím obě.

1. státní příslušnost 1:
ČR
- jiná země:
2. státní příslušnost 2:
země:

C46 Jestliže jste pobýval(a) dlouhodobě mimo ČR, uveďte prosím rok, ve kterém jste se do ČR přistěhoval(a) nebo vrátil(a).

1. rok přistěhování
2. netýká se mě

L

CK7. Kontrolní součet za otázky C41 až C46

C

Zdraví

C47 Jak celkově hodnotíte svůj zdravotní stav?

1. velmi dobrý	☐
2. dobrý	☐
3. přijatelný	☐
4. špatný	☐
5. velmi špatný	☐

C48 Máte nějakou dlouhodobou nemoc nebo dlouhodobý zdravotní problém? (Problém, který již trvá nebo bude trvat 6 a více měsíců.)

1. ano	☐
2. ne	☐

C49 Byl(a) jste kvůli zdravotním problémům nejméně po dobu posledních 6 měsíců omezen(a) v činnostech, které lidé obvykle dělají?

1. ano, velmi omezen(a)	☐
2. ano, omezen(a)	☐
3. neomezen(a)	☐

C50 Kolikrát jste za posledních 12 měsíců navštívil(a) praktického lékaře nebo specialistu s výjimkou zubaře a očního lékaře?

počet návštěv

C51 Potřeboval(a) jste během posledních 12 měsíců navštívit zubaře, a přesto jste k němu nešel(-a)?

1. ano, taková situace minimálně jednou nastala a k zubaři jsem nešel(-a)	☐ ↓
2. ne, taková situace nenastala	☐ → C53

C52 Proč jste k zubaři nešel(-a)? Uveďte hlavní důvod.

1. nemohl(a) jsem si to dovolit (příliš drahé, nehradí pojišťovna)	☐
2. čekací seznamy, nutnost objednávat se ve velkém předstihu	☐
3. nemohl(a) jsem se uvolnit z práce nebo od péče o děti či jinou osobu	☐
4. daleké cestování, nebyl vhodný způsob dopravy	☐
5. strach ze zubaře, vyšetření, léčby apod.	☐
6. chtěl(a) jsem počkat, zda se zdravotní problém sám nezlepší	☐
7. neznal(a) jsem žádného dobrého zubaře	☐
8. z jiného důvodu	☐

C53 Potřeboval(a) jste během posledních 12 měsíců navštívit lékaře (kromě zubaře), a přesto jste k němu nešel(-a)?

1. ano, taková situace minimálně jednou nastala a k lékaři jsem nešel(-a)	☐ ↓
2. ne, taková situace nenastala	☐ → konec

C54 Proč jste k lékaři nešel(-a)? Uveďte hlavní důvod.

1. nemohl(a) jsem si to dovolit (příliš drahé, nehradí pojišťovna)	☐
2. čekací seznamy, nutnost objednávat se ve velkém předstihu	☐
3. nemohl(a) jsem se uvolnit z práce nebo od péče o děti či jinou osobu	☐
4. daleké cestování, nebyl vhodný způsob dopravy	☐
5. strach z lékařů, nemocnic, vyšetření, léčby apod.	☐
6. chtěl(a) jsem počkat, zda se zdravotní problém sám nezlepší	☐
7. neznal(a) jsem žádného dobrého lékaře	☐
8. z jiného důvodu	☐

Poznámky:

C

Mnohokrát děkujeme za účast na tomto rozhovoru

Následující otázky se týkají období, kdy Vám bylo 14 let. Požadované informace o Vašem otci / Vaší matce se mohou týkat i osoby, která nebyla Vaším biologickým rodičem, ale kterou jste v té době za otce/matku považoval(a).

CM1 Která z uvedených možností nejlépe vystihuje složení Vaší domácnosti, když Vám bylo 14 let? (Neuvažujte sourozence nebo další příbuzné osoby žijící ve Vaší domácnosti.)

1. žil(a) jsem s oběma rodiči
2. žil(a) jsem s otcem (bez matky)
3. žil(a) jsem s matkou (bez otce)
4. žil(a) jsem v domácnosti bez rodičů, v pěstounské péči
5. žil(a) jsem v kolektivní domácnosti, instituci → CM3

CM2 Kolik osob včetně Vás v té době žilo ve Vaší domácnosti?

- celkem osob
- » z toho pracujících osob
- » z toho dětí do 18 let

Otec

CM3 Následující otázky se týkají Vašeho otce nebo osoby, kterou jste za otce považoval(a). Měl(a) jste v době, kdy Vám bylo 14 let, otce v tomto smyslu?

1. ano
2. ne, otec v té době již nežil
3. ne, neznal(a) jsem svého otce → CM11

CM4 Ve kterém roce se narodil Váš otec?

- rok narození otce

CM5 Ve které zemi se narodil Váš otec?

1. ČR (území dnešní ČR)
2. jiná země:
3. nevím

CM6 Jaká byla státní příslušnost Vašeho otce v době, kdy Vám bylo 14 let?

1. ČR
2. jiná země:
3. nevím

CMI Identifikační údaje	1. Území	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	2. Pagina	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	3. Číslo osoby	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	CMIK. Kontrolní součet	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

CM7 Jaké bylo nejvyšší dokončené vzdělání Vašeho otce v době, kdy Vám bylo 14 let?

1. otec neuměl číst ani psát
2. neukončené základní, základní, vyučen, nižší střední (bez maturity)
3. úplné střední s maturitou, nástavbové studium, pomaturitní kurzy, vyšší odborné
4. vysokoškolské bakalářské, vysokoškolské magisterské či inženýrské, doktorské studium
5. nevím

CM8 Jaká byla v té době hlavní ekonomická aktivita Vašeho otce?

1. zaměstnaný
2. samostatně činný
3. nezaměstnaný
4. ve starobním důchodu, v předčasném starobním důchodu
5. v domácnosti
6. jiná (student, učeň, v invalidním důchodu, v základní vojenské službě)

→ CM11

CM9 Jaké bylo v té době hlavní zaměstnání (profese) Vašeho otce? Popište prosím co nejpodrobněji práci, kterou Váš otec vykonával. (Pokud měl Váš otec více zaměstnání, popište to, ve kterém odpracoval nejvíce hodin.)

→ dvoumístný kód CZ-ISCO:

- nevím → CM11

CM10 Měl Váš otec v tomto zaměstnání podřízené zaměstnance?

1. ano
2. ne
3. nevím

CMK1. Kontrolní součet za otázky CM2, CM4 až CM6 a CM9

Matka

CM11 Následující otázky se týkají Vaší matky nebo osoby, kterou jste za matku považoval(a). Měl(a) jste v době, kdy Vám bylo 14 let, matku v tomto smyslu?

1. ano	☐	
2. ne, matka v té době již nežila	☐	→ CM19
3. ne, neznal(a) jsem svou matku	☐	

CM12 Ve kterém roce se narodila Vaše matka?

rok narození matky

CM13 Ve které zemi se narodila Vaše matka?

1. ČR (území dnešní ČR)	☐
2. jiná země:	____ ____
3. nevím	☐

CM14 Jaká byla státní příslušnost Vaší matky v době, kdy Vám bylo 14 let?

1. ČR	☐
2. jiná země:	____ ____
3. nevím	☐

CM15 Jaké bylo nejvyšší dokončené vzdělání Vaší matky v době, kdy Vám bylo 14 let?

1. matka neuměla číst ani psát	☐
2. neukončené základní, základní, vyučena, nižší střední (bez maturity)	☐
3. úplné střední s maturitou, nástavbové studium, pomaturitní kurzy, vyšší odborné	☐
4. vysokoškolské bakalářské, vysokoškolské magisterské či inženýrské, doktorské studium	☐
5. nevím	☐

CM16 Jaká byla v té době hlavní ekonomická aktivita Vaší matky?

1. zaměstnaná	☐
2. samostatně činná	☐
3. nezaměstnaná	☐
4. ve starobním důchodu, v předčasném starobním důchodu	☐
5. v domácnosti, na rodičovské dovolené	☐
6. jiná (studentka, učnice, v invalidním důchodu)	☐
- CM19

Poznámky:

CM17 Jaké bylo v té době hlavní zaměstnání (profese) Vaší matky? Popište prosím co nejpodrobněji práci, kterou Vaše matka vykonávala. (Pokud měla Vaše matka více zaměstnání, popište to, ve kterém odpracovala nejvíce hodin.)

→ dvoumístný kód CZ-ISCO:

nevím → CM19

CM18 Měla Vaše matka v tomto zaměstnání podřízené zaměstnance?

1. ano	☐
2. ne	☐
3. nevím	☐

Finanční situace

TAZATEL: Pokud respondent odpověděl v otázce CM1, že žil v kolektivní domácnosti či instituci (kód 5), tazatel dotazník ukončí.

CM19 Jak jste vnímal(a) finanční situaci Vaší domácnosti v době, kdy Vám bylo 14 let?

1. velmi špatná	☐
2. špatná	☐
3. spíše špatná	☐
4. spíše dobrá	☐
5. dobrá	☐
6. velmi dobrá	☐

CM20 Jak Vaše domácnost v té době vycházela s celkovým měsíčním příjmem?

1. s velkými obtížemi	☐
2. s obtížemi	☐
3. s menšími obtížemi	☐
4. docela snadno	☐
5. snadno	☐
6. velmi snadno	☐
7. nedokážu posoudit	☐

CM21 Jakou právní formou Vaše domácnost užívala byt, ve kterém jste v té době bydleli?

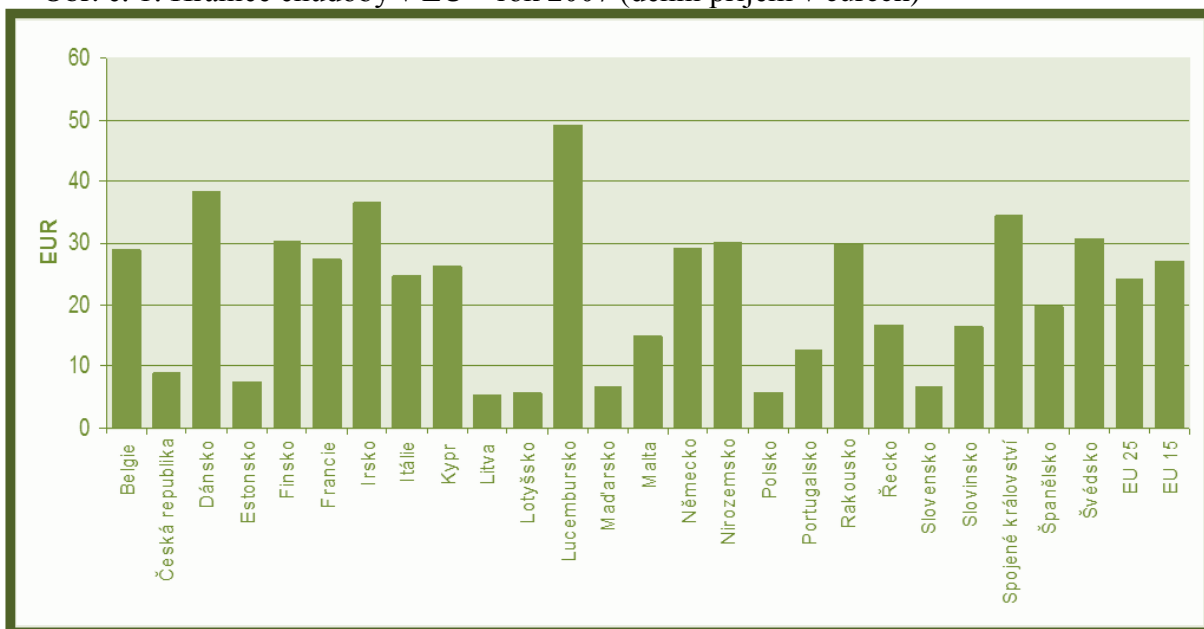
1. byt ve vlastním domě, byt v osobním vlastnictví, družstevní byt (vlastníci)	☐
2. nájemní/pronajatý byt, podnájem (nájemci)	☐
3. služební, domovní byt, bydlení u příbuzných (bezplatné užívání)	☐

CMK2. Kontrolní součet za otázky CM12 až CM14 a CM17

Mnohokrát děkujeme za účast na tomto rozhovoru

Příloha B: Hranice chudoby v EU

Obr. č. 1: Hranice chudoby v EU – rok 2007 (denní příjem v eurech)

Zdroj: Pitrová, 2011

Abstrakt

MAJERECHOVÁ, Š. *Životní podmínky – vývoj ukazatelů v ČR a EU (EU-SILC)*.
Bakalářská práce. Cheb: Západočeská univerzita v Plzni, 67 s., 2012

Klíčová slova: statistické šetření, životní podmínky, příjem

Předložená práce je zaměřena na statistické šetření, které probíhá ve všech státech Evropské unie. Statistické šetření je zaměřeno na osoby, jejich byt a hospodařící domácnost. Statistické šetření je nedílnou součástí života obyvatel jednotlivých států Evropské unie. Je nutné popsat, co je statistické šetření, jak probíhá, jak jsou vybírány statistické jednotky a jaká data jsou zjišťována. Statistické šetření se zaměřuje na příjmy a životní podmínky domácností v jednotlivých státech EU. Pomocí statistického šetření jsou zjišťovány údaje, které vytvářejí ukazatele. Tyto ukazatele určují životní podmínky a příjmy domácností. V bakalářské práci je uvedeno, jaká je míra rizika chudoby u domácností ve státech Evropské unie. Dále se bakalářská práce zaměřuje na ukazatele, které zkoumají životní podmínky ve státech EU a ukazatele, které jsou zjišťovány v České republice. Ukazatele slouží především k porovnání států EU mezi sebou.

Abstract

MAJERECHOVÁ, Š. *Living conditions - development of indicators in the CR and the EU (EU-SILC)*. Thesis. Cheb: University of West Bohemia in Pilsen, 67 p., 2012

Key words: statistical investigation, living conditions, income

My thesis work focuses on statistical investigation, which takes place in all EU member states. Statistical investigation focuses on people, their flats and private household. The statistical survey is an integral part of life of the individual States of the European Union. It is necessary to describe, what the statistical investigation is going on, how the statistical unit are selected and how data is detected. Statistical investigation focuses on income and living conditions of households across the EU. By the means statistical survey data are collected to develop indicators. These indicators show the living conditions and household incomes. The thesis is stated, what is the risk of poverty rate among households in the states of the European Union. Furthermore, the thesis mentions on indicators, that examine the living conditions in EU countries and indicators that are measured in the Czech Republic. Indicators are used primarily to compare the EU states.